

leto **2007**

številka **4**

Kolofon

Poročila leto 2007 (LXI) številka 4
Izdal: Frančiškanski provincialat
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: p. Tadej Strehovec.
Odgovarja: p. Viktor Papež.
Redna sodelavca: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar.
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek.
Grafična priprava: br. Dragan Vampola.
Filmi: Camera d.o.o., 1000 Ljubljana
Tisk: Tiskarna Artelj, Ljubljana

■ Iz generalne kurije

- 3 In Beseda je postala meso
pismo gen. ministra za praznik rojstva našega
Gospoda Jezusa Kristusa
- 6 Dispenza
- 7 Evangelium Observare

■ Iz provincialata

- 8 Provincialovo božično pismo
- 10 Pismo
- 11 Obisk groba našega pok. p. Vitomirja v Tolisi
Naši novi postulanti
- 12 Spominski dan božjega služabnika p. Aleka
Benigarja OFM
- 13 Pismo vsem bratom o nekaterih pogledih na
našo redovno zaobljubo uboštva
- 15 Potrdilo Urada za verske skupnosti
- 16 Zapisnik 3. redne seje prov. definitorija
- 17 Zapisnik 4. redne seje prov. definitorija
- 18 Jubileji bratov 2008

■ Iz življenja province

- 20 Diakonsko posvečenje br. Andraža Arka
- 21 p. Andrej Vovk - zlatomašnik
- 24 Srečanje mlajših bratov in sester na Sveti Gori
- 25 Povzetek zapisnika seje ekonomov
- 26 Povzetek zapisnika seje SGZ
- 27 Frančiškani za enotno in solidarno Evropo -
Poročilo z Evropskega kongresa za pravičnost,
mir in ohranjanje stvarstva v Frankfurtu
- 29 Nova Štifta; Ljubljana - Marijino oznanjenje
- 30 Šiška; Ljubljana - Vič
- 31 Samostan Sveta Gora; Merrylands - Sydney
- 33 Benin: prvi misijonar za Francijo
- 34 Pismo najmlajšega župnika v provinci

■ Raznoterosti

- 36 Kaj pričakuje red od nas?
- 38 Romansirane svetniške biografije
- 40 Herman Potočnik - Noordung (1892 - 1929)
- 41 Saltatio
- 42 Evharistični post; Slovenski frančiškani
in čebele

■ Iz časopisnih listov

44

■ Naslovník province

47

In Beseda je postala meso

Pismo za praznik rojstva našega
Gospoda Jezusa Kristusa

*Vsem bratom,
mir in dobro!*

V sveti noči rojstva Jezusa Kristusa se je Božja lepota naselila v hlevu, njegova milost se je združila s človekovim mesom in krvjo. *Da bi samega sebe izničil* (prim. Flp 2,7), je izbral temno noč in tisto, kar je bilo znamenje žalosti in smrti, se je spremenilo v svetlo Sveto noč, ker je *Beseda postala meso in se naselila med nami* (Jn 1,14). Tišina se je za vedno razbila in Beseda, ki prihaja iz Očetovega naročja, je zapela novo pesem novega človeštva.

Razveselite se, bratje, ker se nam je rodilo Dete, ki je obljubljeni Mesija, Gospod, od katerega smo pričakovali odrešenje. Še bolj pa se razveselite, ker je ta Otroček, ki se nam je rodil, Božji Sin. Razveselite se vi, ki verujete, kajti v tej noči se je izpolnilo, kar ste pričakovali, in njegov nepričakovani prihod veča naše veselje: Bog je postal eden med tolikimi, odločil se je, da bo prebival sredi svojega ljudstva in je sprejel človeško naravo (prim. Flp 2,1-7). Ta noč ni noč tišine, ampak je noč Besede. Bog se je človeku priobčil tako, da je ta Novi Človek Bog od Boga, luč od luči, ne da bi nehal biti pravi človek.

V tej blagoslovljeni noči se želimo, združen z vsemi brati in vsemi siromaki po svetu, z globokim spoštovanjem približati Betlehemski skrivnosti, tistim jaslicam, iz katerih se nam sam Bog priobčuje in postaja za vse veselo oznanilo; Najvišjega, vse-mogočnega in dobrega Gospoda

ponižno prosim, naj vsem nam skupaj z veseljem in notranjo zbranostjo nakloni, da bomo občudujoče zrli v to skrivnost ljubezni, da bomo začudeni jecljali molitev zahvale ter z angeli prepevali himno slave in miru vsem ljudem, ki jih Gospod ljubi.

1. V začetku je bila Beseda

V sveti božični noči je Božja modrost za nas postala Beseda življenja. Že od začetka je ona, Očetova sodelavka pri stvarjenju,

vodila ljudi, da bi razumeli veliko skrivnost odrešenja. Bog je vedno vzgajal svoje otroke v času in jim vedno govoril kot Prijatelj prijateljem (prim. *Dei Verbum* 2). Uporabljal je različne govorice in znamenja, da bi ljudje razumeli, da je Bog *Bog z nami ... Emanuel* (Mt 1,23).

V začetku je Bog ustvaril vse, da bi vse govorilo o Njem, saj je bil svet ustvarjen po Besedi, vse je bilo ustvarjeno po njem in zanj (Kol 1,16). Na Božji ukaz, z močjo njegove Besede, so bitja začela obstajati in so postala resničnost; vse do človeka, krone stvarstva. Ko je bilo delo stvarjenja končano, je bil človek pripravljen v stvareh kot v knjigi brati sporočilo, ki ga je pustil njegov Stvarnik.

Bog pa nam je govoril tudi po zgodovini, po zgodovini odrešenja, ki je sestavljena iz milostnih dogodkov in izkustva greha, da bi verujoči uvideli, da je Bog vsem postal sopotnik svojega ljudstva na poti v življenje. S človekom je sklenil zavezo, besedo, dano v obliki pogodbe, s katero je zagotovil svojo pomoč in bližino. In ko je ljudstvo pozabilo na zavezo s svojim Bogom, je glas prerokov, odmev Božjega glasu, spominjal na zvestobo Bogu stvarniku, Bogu zgodovine: *obrnite se k meni z vsem svojim srcem ... iz tebe mi pride tisti, ki bo vladal v Izraelu* (Joel 2,12; Mih 5,1).

2. In Beseda je postala meso

Ko je prišla polnost časov, je vse stvarstvo vztrepetaló kakor porodnica, ker so čas in stvari dosegle svojo polnost in zrelost. V naročju uboge brezmadežne Device Marije je Bog oblikoval svoj dom, da bi nam podaril življenje, ki rojeva vsako življenje. Beseda je bila življenje *in življenje je bilo luč ljudi* (Jn 1,4). In v molku stvari je Beseda prišla v svojo hišo; v temi vesolja je zasvetila prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka (prim. Jn 1,9); in v mrazu noči je Bog ogrel srce vsega človeštva.

Od tedaj je Božja govorica jezik ubožstva, majhnosti in krhkosti. Od tedaj ljudje vidijo samo v ple-nice povitega nezavarovanega otroka, jasli, nekaj pastirjev, ki so verovali proti zunanemu videzu, zvezdo, Marijo, ki nam daje Otroka, ki ga drži v naročju, in Jožefa, kot novega Abrahama, ki varuje otroka. Ponižna vera gleda, časti, premišljuje, živi in praznuje. Preprostost je sprego-

sede (prim. *Okus besede*, str. 5), ker nam Bog danes govori tudi v ljudeh. Bog namreč govori predvsem v ubogih, v slabotnem in revnem človeštvu, v tistih, ki trpijo, v iznakaženem obrazu gobavcev, ker Božji Sin ni hotel postati samo človek med ljudmi, ampak je postal ubog med ubogimi, slaboten in reven, trpeč in zmaličen služabnik. Kristusovo ubožstvo se kaže pod čudovito

vorila, malovrednost je bila povzdignjena, da zmede tiste, ki se cenijo, vsakdanjost je dobila moč, da kamnito srce naredi človeško, ker je Beseda postala meso in je Bog postal blagovest.

V Jezusu Bog ne govori več v pri-spodobí, ampak po Sinu; nič več ne rešuje po posrednikih, ampak osebno, ker je Jezus edini sred-nik, osebna in otipljiva navzočnost trikrat svetega Boga. Z Jezusom lahko vstopimo v odnos; lahko ga poslušamo, mu sledimo, ga ljubimo, ker so naše roke oti-pale Besedo, naše oči so jo gledale, slišali smo jo: Besedo življenja (prim. 1 Jn 1,1).

V tem času milosti gledamo njegovo slavo in vidimo Boga, ki je tako človeški, da se v Betlehem-skem Detetu čutimo povabljeni, da "bi bili kakor Bog". V gledanju Božje Besede se učimo poslušati mnogotere človekove be-

človeško podobo: je znamenje njegovega prijateljstva in njegove bližine s človeštvom. Bratje so prisotnost tega Boga, ki je postal eden od tolikih ubogih na svetu. Ker je Božja slava živi človek (prim. sv. Irenej, *Proti krivoverstvu*, 4. knjiga 20,5-7), ne bomo počivali, dokler človek na bo živel za Boga in dokler ne bo v Besedi srečal smisla in Življenja.

3. Bog nam je govoril po Sinu: "Božji molk"

V tej noči, ki je jasna kot dan, nam je Oče govoril po "Sinu". Božja Beseda, ki je v polnosti časov postala meso, je čudovito razodetje Božjega očetovstva, na katero lahko odgovorimo samo tako, da v veri sprejmemo milost posinovljenja v Jezusu Kristu-

su. Betlehemske Božje Dete ni še eden izmed prerokov ali učiteljev; je "ljubljeni Sin", je Beseda, ki je postala veselo oznanilo. Zato lahko razumemo, zakaj je Bog postal molčeč in nam nima nič več povedati. Vse in naenkrat nam je povedal v Besedi, ki je Sin (prim. sv. Janez od Križa, *Vzpon na goro Karmel*, 2. knjiga, 22).

Bog v novorojencu govori in molči. Bog se skriva in razodeva v majhnosti; ko se zdi, da je vse potopljeno v molk, bomo morda zaslišali čebljanje Otroka, ki nam govori v intimnosti življenja, v srcu; ko se zdi, da vse izgublja smisel, Beseda življenja lahko zadoni še z večjo močjo in nam pomaga srečati Pot in Življenje; in če iščemo besedo, ki bi jo morali povedati, moramo prej v vztrajni molitvi poslušati Besedo, ki je postala meso, Boga, ki je postal evangelij. Tedaj se tišina razbije na tisoč koscev, prav tako pa nesmisel, in ponovno začno zveneti glasovi, ki pojejo: "Slava Bogu" (prim. *Lk* 2,14), ker se nam je rodil Odrešenik Mesija, Gospod.

Kako pomembno je, bratje moji, da vsak dan pristopimo k pozornemu in molitvenemu poslušanju Besede! Kakšno moč dobimo od tega Boga, ki je postal otipljiv in človeški! Kolikšna skrivnost je skrivnost Besede! Pogled in življenje usmerimo samo na Betlehemske Dete, na Božjo Besedo, ki nas obiskuje, in našli bomo veliko več kot prosimo ali si želimo. Globoko hvaležnost Bogu, ki nas ljubi tako po človeško, združimo z uresničevanjem ljubezni, ki se približa in je pripravljena deliti: *tedaj napoči kakor zarja tvoja luč in tvoje zdravje se bo hitro razcvetelo* (*Iz* 58,8).

4. Na njegove ustnice je vsak trenutek prišel spomin na Jezusa (1Čel 115)

Dobro poznamo nežnost, ki jo je naš brat Frančišek gojil do praznika rojstva Božjega Sina. Zanj je bil *praznik praznikov, dan, v ka-*

terem je Bog, ki je postal majhen otrok, sesal na človeških prsih (2Čel 199). Besede evangelija, ki so duh in življenje, in ime Betlehemskega Otroka (prim. 1Čel 86) je izgovarjal s posebnim zadovoljstvom in milino. Življenje našega srafskega očeta je bilo za ljudi njegovega časa epifanija evangelija. Frančišek je bil zvest Kristusov posnemovalec, pogumen glasnik velikega Kralja, zaljubljenec v Jezusa, o katerem je govoril vsem in ki ga je videl v vseh. Frančišek je postal evangelijski človek (prim. *LM* 1,5; 13,5) in besede veselega oznanila je živel in uresničeval tudi v najmanjših podrobnostih. Bratje, kaj pripovedujemo svetu o Besedi, ki se je rodila v ponižnosti našega mesa? Kaj pripovedujemo o Njem, ki ga ljubimo?

Si kakor Frančišek tudi ti s svojimi očmi gledal Kristusa, ki ga je rodila Devica Marija in je postal evangelij za uboge? Tedaj je zate zasvetila prava luč, ki razsvetljuje življenje; tedaj si dobil milost na milost, ker si se približal Njemu, ki je polnost milosti. Če si se približal Kristusu, si se približal templju Božje svetosti, in če si ga sprejel v veri, si se v tej noči tudi ti rodil s Kristusom, ker nisi bil rojen ne iz mesa ne iz krvi, ampak iz Boga (prim. *Jn* 1,13-16). Brat moj, skupaj z menoj hvali in povečuj Gospoda, ki je prišel iz nebes; Besedo, ki je postala meso, ker je hotela z nami deliti našo umrljivost; hvali in povečuj z menoj Gospoda, ker si Kristusov in živiš v Kristusu, ker si spoznal njegovo ljubezen. Kaj pripovedujemo o Bogu? Je naše življenje blagoslov, dobro govorjenje o Bogu?

Če hočejo ljudje utišati Boga, začnimo peti hvalno pesem, da bomo razbili to tišino. Če nekateri nočejo, da bi Boga častili v tem Betlehemskega Otroku, mi ne utrudno ponavljajmo, da ni Vsemogočnega razen Boga (prim. *FPre* 6-9). Evangelija se ne da utišati; Jezus, ki se je rodil v tej noči, odpre v nas, verujočih, vrellec močne vere, ki nas žene, da evangelij živimo, ga hranimo v srcu in ga oznanjamo z besedo.

Zaključek

Dragi bratje, z rojstvom utelešene Besede je prišla polnost časov. Vse stvarstvo praznuje, ker je bil rojen Prvorojenec vsega stvarstva. Vse stvari se sedaj prenavljajo v Kristusu. Glasovi ljudi, ki so od Boga dobili sporočilo, so vpili, ko so zagledali rojstvo Boga, ki je postal človek. In če bo tišina postala težka, se bo Bog rodil vsak dan, da bi vas s svojo Besedo povabil, da hodite za njim in da bo vaše življenje vstopilo v logiko daru, ki vam je bil pripravljen.

Vabim vas, da to noč ne spite; da molk o Bogu razbijete z veseljem in s sposobnostjo druge pritegniti k temu Bogu, ki je ljubezen, in ki nas je tako ljubil, da nam je razodel tolikšno ljubezen v Sinu, ki se je rodil za nas. Vabim vas, da razbijete molk in dajete goreč odgovor ljubezni Njemu, ki nas je tako ljubil. Vabim vas, da s svojim življenjem vedno blagoslovljate Gospoda in z ljudmi vaše dežele prepevate pesmi, ki govorijo o rojstvu Besede, da molite s Cerkvijo, ki se ne naveliča opevati slavo te noči: *O čudovita zamenjava! Stvarnik človeškega rodu si je privzel telo in dušo in se rodil iz Device. Kot človek je prišel k nam in nam podaril svoje božanstvo.* (Novo leto, 1. večernice, 1. antifona). Skupaj se veselimo in radujmo, bratje. Iz srca vam voščim vesel božič in vedno naj vas spremlja blagoslov srafskega očeta.

Rim, 8. decembra 2007
Praznik brezmadežnega spočetja Device Marije

Br. José Rodríguez Carballo, ofm
Generalni minister

Prot. št. 098445

T

406/07

FR. IOSEPHUS RODRIGUEZ CARBALLO
TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS

DISPENSA

Su richiesta di Fr. Viktor Papež, OFM, Ministro della Provincia della Santa Croce, in Slovenia, con il beneplacito del suo Definitorio Provinciale, premesso il consenso del Definitorio Generale, manifestato nella sessione del 15 novembre 2007, secondo quanto stabilito all'art. 17 § 1 delle nostre Costituzioni Generali, e mediante questo

DECRETO,
DISPENSO DALL'ART. 2 DELLE NORME DELLA
FONDAZIONE DELLA PROVINCIA SLOVENA DELLA SANTA CROCE, NEGLI U.S.A.
PERCHÉ
FR. BLAŽ CHEMAZAR, OFM,
FR. ATANAZIJ LOVRENCIČ, OFM, E FR. BERNARD KARMANOCKY, OFM,
SIANO CONFERMATI DAL MINISTRO PROVINCIALE
NEGLI UFFICI STABILITI DAL DEFINITORIO PROVINCIALE,
IL 23 OTTOBRE 2007,
PER UN QUARTO TRIENNIO.

Dalla Curia Generalizia dell'Ordine dei Frati Minori, in Roma, il 16 novembre 2007.

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Ministro General

Fr. Ernest Siekierka, OFM
Vice-Segretario Generale

Prot. 098475 / S 469-07

Evangelium Observare

Mednarodni kongres moderatorjev
trajne formacije OFM
S. Maria degli Angeli, 28. oktobra 2007
Sporočilo kongresa

Dragi bratje,

Moderatorji trajne formacije smo se v teh dneh zbrali v Assisi-ju na našem drugem mednarodnem kongresu. Prišli smo iz vseh enot reda in takoj nas je prevzelo veselje, da še enkrat okušamo lepoto bratstva, ki je tako razširjeno, da obsega vse rase, jezike in kulture. Ti dnevi so bili v vedrem in veselem ozračju zlasti za pot resnične trajne formacije, na kateri smo dobili pomoč za izboljšanje kakovosti naših bratskih odnosov, za ovrednotenje pomembnosti skupnostnega načrta za naše bratsko življenje, za usmeritev pozornosti na potrebnost stalne osebne rasti, da bi bilo naše življenje vedno polno pomena za nas, za brate, s katerimi živimo in za vse, ki jih srečujemo v služenju, ki ga vsak dan opravljamo.

Očitno se je pokazalo, da je danes nujna naloga prav določitev primernih načinov in sredstev, ki lahko omogočijo to pot. Zato upamo, da bo novi dokument o trajni formaciji, ki bo sad tega, kar se je pokazalo med nami, lahko koristno sredstvo in pomembna pomoč, da bomo pojasnila, ki so v njem, vsi mogli prenesti v konkretnost svojega življenja.

Posodobljena prejšnjega dokumenta o trajni formaciji, ki je izšel leta 1995, ne utemljuje samo potreba po upoštevanju tolikih pridobitev, ki so se pokazale v razmišljanjih našega reda v zadnjih petnajstih letih, ampak tudi iz zavesti, da spreminjanju zgodovinsko kulturnega položaja, v katerem živimo, odgovarja

ponoven razmislek o našem načinu življenja.

Pri sestavljanju dokumenta smo skušali predlagati vizijo trajne formacije, ki ni sektorska, ampak takšno, ki nam bi pomagala v našem življenju ustvarjati enotnost. Zdelo se nam je torej pomembno, da v dokument vključimo temeljna področja naše karizme kot so duh molitve in pobožnosti, bratstvo, evangelizacijo in poslanstvo, prizadevanje za pravičnost, mir in celovitost stvarstva, dialog, sodelovanje z laiki itd.

Na začetku tretje etape priprave na obhajanje 800-letnice ustanovitve reda želimo to sporočilo zaupati vam, dragi bratje: Najstarejšim in bolnim, da bi se s tem občutljivim trenutkom svojega življenja lahko soočili z vere in na ta način še naprej ostajali naši učitelji življenja; najmlajšim in tistim, ki so pred kratkim stopili na Frančiškovo pot, da bi vedno

ohranjali živo navdušenje in nam pomagali, da bi pogumno stopali naproti prihodnosti; tistim, ki so v zreli dobi, da bi znali ostajati vedno odprti izzivom in spremembam, h katerim nas življenje stalno kliče, da se z njimi soočimo. Pozdravljamo tudi brate, ki živijo v napetosti in težavah po različnih koncih sveta in tako pričujejo za evangelij.

Ob povratku v svoje province in kustodije imamo v srcih željo, da bi vam posredovali to, kar nam je v teh dneh dal Gospod, da smo doživeli, vendar vas že sedaj vabimo, da se združite v zahvaljevanju, ki je ob koncu časa, ki smo ga preživeli v Assisiju, spontano privrelo iz srca za dar poklicanosti, ki smo ga prejeli, in za čudovita dela, ki jih Gospod izvršuje v vsakem izmed nas in v naših bratstvih.

Gospod naj vsem podari mir!

Provincialovo božično pismo bratom doma in v tujini

»Et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine et homo factus est.« Tako, dragi bratje, molimo pri evharističnem bogoslužju na nedelje in slovesne praznike v izpovedi vere. Učlovečenje Božje besede ni toliko vezano na naš razum in na zgodovinski dogodek v določenem času in na določenem kraju, temveč izraža ta dogodek skrivnost Božje ljubezni, ki se je sklonila k vsakemu človeku in nas nagovorila s človeškim srcem. Samo v luči misterija Božje ljubezni lahko »razumevamo« in v veri sprejemamo Jezusovo učlovečenje in ovrednotimo naše človeško in Bogu posvečeno redovno življenje.

Drugi vatikanski cerkveni zbor lepo pravi:« V resnici samo v skrivnosti učlovečene Besede res v jasni luči zasije skrivnost človeka...Kristus z razodetjem skrivnosti Očeta in njegove ljubezni človeku v polnosti razodeva človeka in mu odkriva njegovo najvišjo poklicanost...On je tisti popolni človek, ki je Adamovim otrokom vrnil bogopodobnost. V njem je človeška narava v nas dvignjena k dostojanstvu brez primere. Kajti on, božji Sin, se je s svojim učlovečenjem na neki način združil z vsakim človekom. S človeškimi rokami je delal, s človeškim razumom je razmišljal, s človeško voljo je deloval, s človeškim srcem je ljubil. Rojen iz Device Marije je v resnici postal eden izmed nas, v vsem nam enak razen v grehu. Kot nedolžno Jagnje je svobodno prelil svojo kri in nam s tem zaslužil življenje..., iztrgal iz sužnosti hu-

dobnega duha in greha in odprl pot: če po njej hodimo, postaneta življenje in smrt posvečena in dobita nov smisel...Takšna in tolikšna je skrivnost človeka, skrivnost, ki verujočim sije iz krščanskega razodetja« (CS 22).

Skrivnost ljubezni Božjega učlovečenja doseže svoj višek (Jn 13,1) v zadnji večerji, na Kalvariji in v vstajenju na velikonočno jutro. Učlovečenje se nadaljuje v Evharistiji, saj sta oba dejanja razodetje iste Božje ljubezni do človeka. Papež Benedikt XVI. je na svetovnem dnevu mladih v Koelnu nagovoril množico mladih z vsega sveta z besedami:« Stopili so v hišo in našli Dete z Marijo, njegovo materjo. Padli so predenj in ga molili.« (Mt 8,11). Dragi prijatelji, to se ni zgodilo v davni preteklosti; to je sedanjost. V sveti hostiji je On pred nami in sredi med nami. Kot nekoč, tako tudi danes v sveti tihoti razodeva svoj skrivnostni obraz Boga.

Zaradi nas je postal pšenično zrno, ki pade v zemljo, da umrje in obrodi sadove (Jn 12,24). On je navzoč kot nekoč v Betlehemu. Vabi nas na pot notranjega romana, ki jo imenujemo adoracija. Podajmo se na to romarsko pot in Ga prosimo, da nas On vodi in spremlja« (Nagovor 20.8.2005). Pri vsaki sveti maši je na oltarju navzoč On, ki so ga modri ugledali, počastili in obdarovali. V Betlehemu, v tej »hiši kruha« lahko občudujemo veličino Božje ljubezni, ki se je ponižala do jasli in se nam na oltarju daje v hrano za večno življenje (Papež Benedikt XVI., nagovor mladim 18.8.2005).

Tudi naš sveti oče Frančišek je v tem duhu in veri razumeval Jezusovo učlovečenje in njegovo nadaljevanje v zakramentu evharistije:«Glejte, vsak dan se poniža, prav tako kot takrat, ko je s kraljevega prestola stopil v telo Device. Vsak dan pride k nam v

ponižnosti. Vsak dan stopa iz Očetovega naročja na oltar v duhovnikove roke...in se nam kaže sedaj v posvečenem kruhu...Ko na kruh in vino gledamo s telesnimi očmi, sprevidimo in trdno verujemo, da sta to njegovo živo in resnično najsvetejše telo in kri« (Opomini I, 18-21).
 Frančiškanske jaslice najdejo

nja božjega Sina, ki je zaradi nas postal ubog, da bi po njegovem uboštvu mi obogateli.

V Betlehemu, v »hiši kruha«, ki jo imamo vedno v naši sredi in vanjo vsak dan »vstopamo«, se oblikujejo naša bratstva, na kvaliteti dobivajo naši medsebojni odnosi, življenje v skupnosti prehaja v živ-

ljenosti, ki tolikokrat obremeni-
 njuje nas same in naše odnose v
 bratstvu. V tej »hiši kruha« bomo
 spoznali in doživljali »veselje in
 zastonjskost našega poklica«; tej
 temi na naši poti k velikemu jubi-
 leju (2006-2009) je namreč name-
 njeno prihodnje leto 2008. V »hiši
 kruha« naj bi ponovno odkrili
 »lepoto hoje za Gospodom« (PŽ
 66) in izkusili zastonjskost Bož-
 je ljubezni, ki je vstopila v naše
 življenje, nas pogledala, vzljubila
 in nas povabila: »Hodi za menoj«
 (prim. Mk 10,21; 1,16). Iz tega iz-
 kustva zastonjkosti našega pokli-
 ca kot božjega daru privre tudi
 želja, da bi z drugimi delili to, kar
 smo našli, z veseljem pričevali za
 življenje velikodušne in popolne
 podaritve Bogu in ljudem. Samo
 kdor ta božji dar poklicanosti živi
 z veseljem in zastonjsko, more
 za druge postati spodbuda, da bi
 mogli tudi oni srečati Kristusa in
 mu slediti (PŽ 14).

Dragi bratje, sprejmite te moje
 misli in razmišljanje kot izraz
 moje naklonjenosti do vsakega
 izmed vas in zahvale Bogu, da mi
 je Gospod dal take brate. Želim
 vam, da bi ob jaslicah in ob ev-
 harističnem oltarju vedno znova
 srečali in doživeli veselje vere, ki
 se spreminja v dar za druge in v
 hvaležen spomin za dar poklica-
 nosti.

Vsem bratom v provinci in po
 svetu, posebno še bolnim, osta-
 relim in preizkušanim, ubogim
 sestram klarisam v Nazarjah in
 Dolnicah, članom FSR, našim
 posinovljencem in dobrotnikom
 želim mirne in milosti polne bo-
 žične praznike ter blagoslovljeno,
 zdravo in zadovoljno novo leto
 2008.

Ljubljana, december 2007 - na
 praznik Brezmadežne, zavetnice
 našega reda.

*p. Viktor Papež,
 provincialni minister*

svoje mesto ob evharističnem
 oltarju: Betlehem in dvorana za
 dnje večerje sta neločljivo pove-
 zani. Evharistični božič je božič
 občudovanja uboštva in razdaja-

ljenje skupnosti; v tej »hiši kruha«
 se učimo pristne bratske ljubezni,
 skromnosti, nezahtevnosti, po-
 žrtvovalnosti in premagovanja
 individualizma ter osebne uža-

SLOVENSKA FRANČIŠKANSKA PROVINCA + SV. KRIŽA

Slovenska frančiškanska provinca sv. križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: 00 386 (0)1 24 29 310
Telefaks: 00 386 (0)1 24 29 311
E-pošta: viktor.papez@rkc.si
Spletna stran: <http://ofm.rkc.si>

P. Blaž Chemazar
Predsednik Fundacije
14246 Main Street
P O Box 608
Lemont, Ill. 60439
* U. S. A.

Dr. p. VIKTOR PAPEŽ OFM
Provincialni minister

Številka: 407/07

Ljubljana, 1. 12. 2007

Dragi p. Blaž, Predsednik Fundacije,

provincialni definitorij je na svoji redni seji, dne 23.10.2007 za Bežigradom, opravil volitve, potem ko ste bratje ob priliki vizitacije predlagali kandidate za službe. V skladu z Posebnimi Statuti Fundacije sv. Križa v ZDA tč. 2-7 je provincialni definitorij soglasno izvolil za naslednje triletnje tele brate:

Predsednik Fundacije: P. Blase Chemazar
Svetovalci Predsednika: P. Atanazij Lovrenčič
P. Bernard Karmanocky
P. Krizolog Cimerman

V skladu z Posebnimi Statuti Fundacije tč. 8 naj svet na prvem zasedanju izvoli gvardijana v samostanu v Lemontu, vikarje in druge službe. O teh izvolitvah me obvestite z uradnim dokumentom.

Prilagam kopijo dokumenta s katerim je Generalni Minister dal dispenco od tč. 2 Posebnih Statutov Fundacije, ki se tiče Vaše službe kot Predsednika Fundacije in pp. Atanazija in Bernarda kot svetovalca Fundacije.

Vas in vse brate v Fundaciji, posebno še p. Vendelina, prav lepo pozdravljam in želim vse dobro.

Viktor Papež
p. Viktor Papež, provincialni minister

Obisk groba nasega pok. P. Vitomirja v Tolisi

V sredo, 21. novembra 2007, sva s p. Miroslavom Batarilom obiskala grob p. Vitomirja Živkovića na novem župnijskem pokopališču v Tolisi v Bosni, rojstnem kraju pokojnega p. Vitomirja. Pred nekaj tedni so mu postavili spomenik, ki je po velikosti in obliki enak drugim spomenikom, ki so postavljeni v spomin pokojnih frančiškanov. Stroške za spomenik je kril samostan na Brezjah. Na grobu sva opravila posebne molitve za rajne, prižgala sveči in položila ikebano rumenih krizantem, ki sva jo pripeljala iz Ljubljane. Grob je lepo urejen in obiskovan. Obiskala sva tudi njegovega brata, sestro in sorodnike. Se vedno so nam iskreno hvaležni, da so lahko p. Vitomirja pokopali v domači župniji, saj so bili, kljub geografski razdalji, med seboj zelo povezani. Pogovarjali smo se o p. Vitomirju, pa tudi o velikem trpljenju in preizkušnjah, ki so jim bili izpostavljeni v času zadnje vojne v Bosni.

Oglasila sva se tudi v samostanu pri bratih frančiškanih, ki so opravljali duhovne vaje. Kljub tišini, so naju lepo sprejeli in nama izkazali značilno bosansko frančiškansko gostoljubnost, saj je tema duhovnih vaj bila namenjena prav bratstvu.

Naj pokojni p. Vitomir počiva v domači zemlji v miru in naj pri Bogu prosi za nove duhovne in redovne poklice ter njihovo stanovitnost.

p. Viktor

Naši novi postulanti

V našem samostanu na Viču je bil zadnji četrtek v letošnjem avgustu poseben dan. Še posebej je to veljalo za naše tri nove postulante, ki so tega dne pričeli postulat v našem redu. Mihaelu Ambrožiču iz Nove Štife, že leto dni »staremu« postulantu, so se pridružili še trije mladi fantje, ki so s tem dnem pričeli svoje ob-

dobje uvajanja v redovno življenje. Vsi trije prihajajo iz naših župnij. Darko Vrbnjak, prihaja iz Maribora in se bo to leto pripravljaj na splošno maturo. Miha Grošelj je Bežigradčan in je v preteklem šolskem letu maturiral na Škofijski klasični gimnaziji v Šentvidu. Jani Jeriček pa je doma iz Novega mesta in je že končal

prvi letnik Teološke fakultete v Ljubljani. Ob vstopu v postulat jim želimo Božjega blagoslova in Marijinega varstva. Vsem bratom po provinci, pa jih priporočamo v molitev.

p. Tadej Strehovec

Spominski dan božjega služabnika p. Aleksa Benigarja ofm

Zvečer, sedmega novembra 2007, sem se v frančiškanski cerkvi na Kaptolu v Zagrebu udeležil spominskega dneva za božjim služabnikom p. Aleksom Benigarjem, ki je po starših slovenskega porekla - mama je bila doma iz okolice Zidanega mosta, oče pa iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. Slovesno somaševanje je ob polni cerkvi in številnih somaševalcev, predvsem frančiškanov iz zagrebške, bosanske in zadarske province, vodil zagrebški nadškof in kardinal Josip Bozanič. V homiliji je orisal nekatere duhovne značilnosti p. Aleksa, ki se je rodil leta 1893. v Zagrebu, študiral v Paderbornu v Nemčiji, postal duhovnik 1915. in bil neposredni sodelavec prav tako božjega služabnika hrvaškega provinciala p. Vendelina Vošnjaka. Leta 1928 je odpotoval na Kitajsko in bil v Hankowu profesor teologije in vzgojitelj bogoslovcev. Leta 1954 so ga izgnali iz Kitajske. Prišel je v Rim in na Antonianumu opravljal službo profesorja, spovednika in voditelja duhovnih vaj. Veliko je delal pri pripravi postopkov za razglasitev k blaženim oziroma svetnikom, in sicer: za p. Vendelina Vošnjaka, p. Gabriela Allegre, papeža Janeza XXIII., in še posebno za nadškofa Alojza Stepinca. Napisal je več bogoslovnih in duhovnih del in komentarje k psalmom in Janezovemu evangeliju. Bil je zelo izobražen, jasen v mišljenju, neutrudljiv spovednik in iskan duhovni voditelj. Umrl je v Rimu v obednici po skupni molitvi pri večerji, na praznik Vseh svetih 1988. Pokopali so ga v Zagrebu na Mirogoju, letos oktobra pa so ga prenesli v kripto frančiškanske cerkve na Kaptolu. Posto-

pek za razglasitev k blaženim gre zelo lepo naprej. Letos marca me je v Zagreb poklicala posebna komisija iz Vatikana in me zaslila glede p. Aleksa Benigarja, saj sem o njem nekaj pisal, sodeloval na simpoziju o njegovem življenju in delu ter sem ga osebno zelo dobro poznal. Že kot študent teologije in prava in kasneje kot profesor cerkvenega prava na Antonianumu sem ga imel za spovednika in duhovnega voditelja. Leta 1969 mi je vodil osebne duhovne vaje za duhovniško posvečenje. Še danes imam napisanih na listku v »brevirju« deset temeljnih misli, ki mi jih je dal za mojo duhovniško pot in delo.

Po slovesnosti smo imeli v samostanski obednici skupno večerjo, pri kateri sem spoznal nečaka p. Aleksa in nekatere njegove druge

daljne sorodnike. Kardinal se je zanimal, kako je umrl p. Aleksa, saj sem bil med vsemi zbranimi edini, ki sem bil osebno navzoč, ko se je poslovil od tega sveta, in sicer samo nekaj korakov od mojega mesta v jedilnici. Zanimivo je še to, da njegov priimek, kot so ga izgovarjali na Kitajskem, pomeni: duša in mir. Božji služabnik p. Aleksa Benigar je bil zares svetniška duša, ki je povsod izžareval mir, posebno še kot odličen spovednik in duhovni voditelj mnogih redovnikov, redovnic, vernikov in tudi cerkvenih dostojanstvenikov. Vicepostulatura božjega služabnika je na Kaptolu v Zagrebu.

p. Viktor Papež, ofm

Pismo vsem bratom o nekaterih pogledih na našo redovno zaobljubo uboštva

*Prot. št. 394/07
Datum: 17. 11. 2007*

Provincialni definitorij je na svoji redni seji, dne 23. 10. 2007 za Bežigradom sklenil, naj bratom napišem posebno pismo, s katerim naj bi brate opozoril na nekatere zgrešene in samovoljne poglede na redovno zaobljubo uboštva, posebno še na problem t.i. zasebne ekonomije pri nekaterih bratih in nepreglednost samostanskih in župnijskih financ (Zapisnik def. seje, 23. 10. 2007, št. 7,6). Na nekatere probleme zaobljube uboštva nas je blagohotno, a dovolj jasno, opozoril naš generalni minister ob svojem obisku naše province jeseni 2004. Tudi ob drugih prilikah nas generalni minister spominja, da sta prav od zvestobe tej redovni zaobljubi odvisni tudi drugi dve zaobljubi: pokorščina in čistost in sploh naše življenje v bratstvu.

V svoji knjigi *Prodorno in smelo* pravi generalni minister, da »moramo pozorno bedeti, da bomo varovali veliko dediščino najvišjega uboštva«, s katerim sta »neločljivo povezani majhnost, materialno uboštvo in solidarnost« (št. 66). To našo dragoceno dediščino in identiteto pa lahko »izgubimo zaradi bojov za oblast, notranjih delitev, brezbržnosti in neodgovornosti nekaterih bratov za potrebe drugih«. To dragoceno dediščino najvišjega uboštva izgubimo, kadar njeno mesto zasedajo »osebne ekonomije, prihranki, ustvarjeni z nezakonito prilastitvijo tega, kar po frančiškanski pravičnosti pripada brat-

stvu« (št. 66). Generalni minister se sprašuje, kako »lahko opravičimo ekonomsko neenakost znotraj istega bratstva, med hišami iste province (št. 65). Zvestoba obljubi uboštva postane »protistrup za skušnjavo kopičenja in neodgovornosti, ki vključuje kulturo potrate« (št. 68). Generalni

minister zatrjuje, da se to »ne more nadaljevati« in da »moramo stanje spremeniti« in sicer tako, da »od ekonomskega skrivanja preidemo k popolni preglednosti«. Skrita in zasebna ekonomija je vedno razlog za napetosti v bratstvu in izraz pomanjkanja svobode; pregledna ekonomija

pa »ustvarja svobodo in vedrino v bratskih odnosih«. Naša ekonomija mora biti »pregledna, bratska in solidarna« (št. 70). Naše pričevanje »majhnosti, uboštva in solidarnosti...je sestavni del naše istovetnosti« (št. 71).

Ko so mladi frančiškani vprašali generalnega ministra, »kako naj bomo ubogi danes«, jim je odgovoril: »Frančiškovo uboštvo ni preprosto sad odločitve, da se pridruži nekateremu družbenemu redu, ampak je predvsem hoja za Kristusom. Duša Frančiškovega uboštva je ljubezen, zato je njegovo uboštvo veselo«. Na prvo mesto, v središče je potrebno postaviti »človeka, medčloveške odnose, dobrine pa v službo odnosov z drugimi in z Bogom. Uboštvo se rojeva iz ljubezni, vodi k ljubezni in naj bo zato vedno veselo« (Karkoli vam poreče, storite, 27. 5. 2007, št. 59-60).

V svojem poročilu za provincialni kapitelj 2007 sem med drugim tudi zapisal, da se je »v zadnjih letih precej izboljšalo ekonomsko poslovanje, ki je postalo bolj pregledno, čeprav ne v vseh skupnostih. Preglednost z upravljanjem denarja je neločljivo povezana tudi z drugima dvema redovnim zaobljubama« (Prov. kapitelj 2007, str. 11). Ob tej pozitivni ugotovitvi je potrebno poudariti prizadevanje provincialnega definitorija, da bi bratom, ki se ukvarjajo z ekonomijo ali so zanj odgovorni, nudil potrebno stalno pomoč. V ta namen je bilo v zadnjem času organizirano srečanje hišnih ekonomov v Kamniku 17. 9. 2007 (škoda, da so nekateri manjkali); 12. 11. 2007 pa smo, prav tako v Kamniku, pripravili študijski dan za ekonomo, gvardijane in župnike, kjer je davčna svetovalka gospa B. Macarol predstavila najnovejša zakonska določila na področju davčne zakonodaje in posledice, ki jih le-te imajo za poslovanje in vodenje finančnih knjig za samostane in župnije, ki so po novem zakonu o verski svobodi, postale pravne osebe zasebnega

prava (spet škoda, da niso prišli vsi). Res je, da nismo mogli dobiti odgovorov na vsa številna in zapletena vprašanja, toda že to je velik napredek, da se o teh problemih sploh pogovarjamo in da smo začutili, kako postaja upravljanje redovnega in župnijskega premoženja vedno bolj komplicirano zaradi državne zakonodaje. Marsikaj še ni dokočno dorečeno, obstaja pa prepričanje, da moramo rešitve izkati in drug drugemu pomagati in svetovati.

V smislu vsega zgoraj napisanega mislim, da ni odveč, če poudarim nekatere praktične smernice, oziroma dajem nekaj predlogov, kako spremeniti naš odnos do zaobljube uboštva, da bo bolj v skladu s tem, kar smo zaobljubili:

1. Brez odlašanja je treba začeti z ločenim upravljanjem (vodenjem finančnih knjig) redovnega in župnijskega premoženja (PS čl. 104) ker to zahteva državna zakonodaja. Neposredni upravitelj redovnega premoženja je gvardijan. Hišni ekonom pa je pod oblastjo in navodilih gvardijana odgovoren za redno ekonomsko upravo samostana. (GK čl. 246-248; PS čl. 91; 97). Upravitelj župnijskega premoženja je župnik in je zanj odgovoren krajevnemu škofu (ZCP kan. 532; 537), vendar ga redovni predstojnik sme pri tem nadzirati, v način same uprave pa se predstojnik ne sme vmešavati (PS čl. 104; ZCP kan. 678; 681; 1279).
2. Ni dovolj, da se vprašamo, koliko smo porabili in o tem obveščamo brate, temveč je potrebno tudi razmisliti, kje in kako lahko kaj prihranimo za druge namene in potrebe.
3. Bratstvo je potrebno redno obveščati o hišnih dohodkih in izdatkih. Vsi zaslužijo, zato imajo vsi bratje pravico vedeti, kako je z ekonomijo bratstva in župnije (GS čl. 249; PS čl. 91).

4. Gvardijani so dolžni poslati na provincialni definitorij poročilo o ekonomskem stanju redovne hiše (GS čl. 246; PS čl. 91).

5. V posameznih redovnih skupnostih se je potrebno dogovoriti o »najemnini« prositorov, ki jih redovna skupnost daje župniji na razpolago, upoštevajoč tarife, ki jih je določila SŠK za nagrajevanje pastoralnega dela (PS 37).

6. Nadzorni odbor province bo imel posebne statute, da bo lažje opravljal svoje delo in se bolj neposredno vključil v upravo provincialnega premoženja (gradnje, naložbe, zadolžitve, posojila itd.).

7. Načrtno in odgovorno je potrebno skrbeti in se vzgajati k osebni skromnosti in nezahтеvnosti v osebnih potrebah, potovanjih, počitnicah (GS čl. 34; GK čl. 245; PS čl. 29; čl. 33).

8. Gvardijanu je treba redno oddajati vse oblike zaslužkov in prihodke iz naslova pokojnine, dela, nagrad itd. (GS čl. 250; PS čl. 31).

9. Mnogi bratje sploh ne vedo, koliko »stanejo«, to je: koliko stroškov imajo s seboj, z avtomobili... Vsak brat naj ima zato posebno osebno beležnico, v katero si bo sproti zapisoval, zakaj in koliko je potrošil. Mesečno naj naredi o tem obračun. To je zelo dober način samokontrole in preglednosti, zakaj in koliko mesečno porabim. Prav tako naj bo v vsakem avtomobilu poseben zvezek, kamor se sproti zapisujejo podatki: datum, prevoženi kilometri, kraj vožnje, kdo je voznik, plačilo cestnine in goriva. Ob mesecu se lahko ugotovi, koliko potrošimo. Tak način je zelo preprost in pomaga z osveščanju, da noben »kilometer vožnje ni zastonj«.

To je samo nekaj primerov, kako je z majhnimi napori vendarle mogoče izboljšati naše osebno in službeno upravljanje redovnega in cerkvenega premoženja v duhu naše redovne zaobljube uboštva. Ker je uboštvo neločljivo povezano z ljubeznijo, bo zato tudi iznajdljivo - kot je vsaka pristna ljubezen iznajdljiva -

za nove oblike individualnega in skupinskega pričevanja te naše »dediščine najvišjega uboštva«.

Te misli sem Vam pisal na praznik sv. Elizabete Ogrske, zavetnice tretjega reda, ki je svoje bogastvo s svojimi konkretnimi dejanji obrnila v službo ljubezni do bližnjega in v solidarnost z najbolj ubogimi in potrebnimi.

Mir in vse dobro.

*p. Viktor Papež,
prov. minister*

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
URAD ZA VERSKE SKUPNOSTI

Številka: 080/07-2199
Datum: 29.11.2007

Urad Vlade Republike Slovenije za verske skupnosti izdaja na podlagi 1. člena Sklepa o spremembi Sklepa o ustanovitvi Urada Vlade RS za verske skupnosti (Ur. l. RS, št. 22/07) in 6. točke prvega odstavka 30. člena Zakona o verski svobodi (Uradni list RS, št. 14/07) na zahtevo SLOVENSKE ŠKOFOVSKE KONFERENCE, Ciril Metodov trg 4, Ljubljana (z dne 15.11.2007) in SLOVENSKE FRANČIŠKANSKA PROVINCE SV. KRIŽA, Prešernov trg 4, Ljubljana (z dne 23.7 in 7.8.2007) naslednje

POTRDILO

SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA, Ciril Metodov trg 4, Ljubljana je prijavila dejansko prenehanje delovanja sestavnega dela Katoliške Cerkve z imenom: **FRANČIŠKANSKI SAMOSTAN DOBOVA** s sedežem Trg 7. julija 8, Dobova.

Dr. Drago Čepar,
 direktor

Naslov: Erjavčeva cesta 15, 1000 Ljubljana, Slovenija. Telefon: 01 478 25 25 Telefaks: 01 478 25 26
www.urv.gov.si/, E-pošta: gp.urv@gov.si

Zapisnik 3. redne seje provincialnega definitorija

Št.: 357/2007

Datum: 23. oktober 2007

Ljubljana - Bežigrad,
23. oktober 2007

Tretja redna seja provincialnega definitorija je potekala za Bežigradom v Ljubljani, 23. oktobra 2007. Začela se je ob 9 uri, udeležili pa so se je provincialni minister p. VIKTOR PAPEŽ, provincialni vikar p. MARJAN ČUDEN, definitorji province p. STANE ZORE, p. MARJAN ČUK, p. MIRAN ŠPELIČ, p. SIMON PETER BERLEC in definitor ter tajnik province p. TADEJ STREHOVEC. Sejo smo pričeli s kratko molitvijo v cerkvi sv. Cirila in Metoda, ki jo je pripravil p. Simon Peter Berlec.

1. **Z nekaterimi pripombami je bil sprejet zapisnik druge definitorialne seje z dne 12.9.2007.**

2. **Poročilo o kanonični vizitaciji in bratskem obisku v Fundaciji sv. Križa v ZDA.** P. Viktor je definitoriju poročal o svojem obisku v ZDA in srečanjih z našimi brati v Fundaciji. Podal je pozitivno oceno dela in življenja naših bratov; obenem pa je izpostavil prihodnost naših samostanov v Lemontu in New Yorku.

3. **Izvolitev predsednika in treh svetovalcev Fundacije sv. Križa v ZDA (Norme št.2).** Definitorij je izvolil p. Blaža Chemazarja za predsednika Fundacije; za svetovalce pa

sledeče brate: p. Atanazija Lovrenčiča, p. Bernarda Karmanockya in p. Krizologa Cimermana. Vsem izvoljenim provincialno vodstvo želi blagoslova pri izvrševanju njihovih služb in nalog.

4. **Izvolitev predlaganih diskretov za samostanske skupnosti.** Definitorij je izvolil sledeče diskrete:

- **Sveta Gora:** br. Ambrož Požun in p. Hadrijan Brajnik
- **Maribor:** p. Franci Pivec in p. Janez Papa
- **Lj.-Vič:** p. Filip Rupnik, p. Tomaž Menart in p. Anton Jerman
- **Lj.-Center:** br. Ksaver Babnik, p. Tomaž Hočvar in p. Miran Špelič

Definitorij je potrdil predlagane dnevne rede (PS čl. 95), oz. v vednost sprejel samostanske službe (PS čl. 25) sledečih skupnosti: Lj.-Šiška, Kamnik, Nazarje, Sveta Gora, Sv. Trojica, Lj.-Vič, Maribor in Novo mesto.

5. **Srečanje gvardijanov, ekonomov, župnikov ter provincialnega vodstva o finančnih vprašanjih: 14.11.2007.**

Definitorij je sklenil, da bo omenjeno srečanje potekalo v sredo 14.11.2007 v Kamniku. Srečanje se bo pričelo ob 9.30 in se bo zaključilo s kosilom ob 13h. Pripravil in vodil ga bo p. Boris. Na njem pa bo navzoč tudi strokovnjak za davčna vprašanja, ki bo pojasnil novo davčno zakonodajo ter posledice za naše finančne poslovanje. Zato

vse, ki opravljate omenjene službe definitorij lepo prosi, da si rezervirate čas in se srečanja zanesljivo udeležite. Na osnovi tega pogovora bo definitorij sprejel in potrdil smernice za ločeno finančno poslovanje samostana in župnije.

6. **Duhovne vaje v letu 2008: kraj, čas in voditelji (PS čl. 12).** Duhovne vaje v letu 2008 se bodo organizirale v štirih časovnih terminih:

- 17.2.-22.2.2008 Nazarje
- 24.2.-29.2.2008 Brezje
- 15.6.-20.6.2008 Nazarje
- 24.8.-29.8.2008 Sveta Gora

Naknadno bo sporočen termin skupnih duhovnih vaj vseh treh Frančiškovih redov. Svet za duhovnost, liturgijo in ljudske pobožnosti bo do prihodnje seje predlagal imena voditeljev in temo duhovnih vaj.

7. **Seja generalnega ministra s provinciali južnoslovenske konference v Šibeniku (6.10.2007).** P. Viktor je predstavil vtise iz omenjenega srečanja.

8. **Dopisi bratov:**

- **Iz generalne kurije** so sporočili, da bo generalni kapitelj potekal od 23.5. do 21.6.2009 v Assisiju.
- **Prošnja KORUS-a**, da bi nakazali finančno pomoč žrtvam zadnjih poplav. Definitorij je bil seznanjen, da se je pomoč v a nazarsko Karitas.
- **Dopis p. Silvina glede izvolitve diskretov v samostanu Brezje.** Definitorij je sprejel na znanje njegovo stališče in mu bo v pisni obliki posredoval odgovor.

- **Dopis p. Davida glede duhovnih obnov.** Definitorij je sklenil, da bo Svet za liturgijo, duhovnost in ljudske pobožnosti obravnaval njegov dopis na svoji prihodnji seji.
- **Dopis p. Bruna glede prenosa posmrtnih ostankov p. Monalda iz Trsta v Koper ter postopka beatifikacije oz. kanonizacije.** Definitorij je sprejel na znanje njegovo stališče in sklenil, da se o tem predhodno pridobi mnenje koprškega škofa ter provinciala zadarske province.

9. Jubilejno leto 2006-2009. P. Marjan Čuden je predstavil potek priprav na praznovanje jubileja. Posebej je opozoril na nujnost, da se predstojniki ostalih Frančiškovi redov čim prej sestanejo in izjasnijo o predlogu skupnega zaključka praznovanja v ljubljanskem Cankarjevem domu ter Hali Tivoli. Obe nem je poudaril lepo skupno romanje naših župnij v Novo mesto (oktober 2007) ter skupno romanje vseh naših župnij v Assisi, ki bo organizirano za prvomajske praznike prihodnje leto (1.5.-4.5.2008).

10. Razno:

- Br. Miran Špelič je predstavil poročilo iz sestanka konference Frančiškovi redov ter pripravah na izdajo redovnega dodatka k brevirju.

7. Naslednja seja provincialnega definitorija bo 20. novembra 2007 na Viču v Ljubljani. Dopi se, prošnje ali karkoli drugega pošljite do 15. novembra na provincialat.

*p. Tadej Strehovec
tajnik province*

Zapisnik 4. redne seje provincialnega definitorija

Št.: /2007

Datum: 20. november 2007

Ljubljana - Vič,
20. november 2007

Četrta redna seja provincialnega definitorija je potekala Na Viču v Ljubljani, 20. novembra 2007. Začela se je ob 9 uri, udeležili pa so se je provincialni minister p. VIKTOR PAPEŽ, provincialni vikar p. MARJAN ČUDEN, definitorji province p. MARJAN ČUK, p. MIRAN ŠPELIČ, p. SIMON PETER BERLEC in definitor ter tajnik province p. TADEJ STREHOVEC. P. STANE ZORE se je opravičil. Sejo smo pričeli s kratko molitvijo na samostanskem koru, ki jo je pripravil p. Tadej Strehovec.

1. **Z nekaterimi pripombami je bil sprejet zapisnik druge definitorialne seje z dne 23.10.2007.**
2. **Plenarni svet province (12.-13.2.2008) na Viču v Ljubljani - dnevni red.** Definitorij je po kratki razpravi sprejel okvirni dnevni red plenarnega sveta. Posebno pozornost je namenil nastanitvi bratov po ljubljanskih samostanih. Ljubljanski gvardijani bodo glede tega dobili poseben dopis.
3. **Odmevi na srečanje gvardijanov, župnikov in ekonomov v Kamniku (14.11.2007).** Po razpravi je definitorij sklenil naslednje:

I. Vsaka hiša je od 1.1.2008 dolžna voditi ločeno knjigovodstvo za samostan, župnijo in pridobitno dejavnost.

II. Definitorij se zaveda, da v vsaki hiši obstajajo specifične razmere in da ni na voljo enega splošnega modela, ki bi predpisoval ureditev financ med samostanom in župnijo. Zato se definitorij zavzema, da bi do rešitve prišli postopoma in v čim širšem dogovoru.

Kot prvo stopnjo definitorij predlaga, da po finančnem vzoru iz Maribora, vsaka hiša pride do usklajenega internega dogovora z župnijo. ***Ta pisni dogovor naj gvardijani pošljejo na definitorij najkasneje do 1.2.2008.***

V drugi stopnji pa se bodo obstoječi dogovori nadgradili z ovrednotenjem dela bratov v pastoralni in z določitvami taks za samostanske prostore, ki jih ima v najemu župnija. Definitorij predlaga, da do tega dogovora pride v nadaljnjih pogovorih z brati in na podobnih srečanjih, kot je to bilo v Kamniku novembra letos.

III. Provincialni ekonom p. Boris naj organizira srečanje za gvardijane, župnike in ekonomove tistih hiš, ki imajo pridobitno dejavnost. Namen srečanja bo poenotenje knjigovodskega poslovanja pred državo.

4. **Jubilejno leto 2006/09.** P. Marjan Čuden je predstavil srečanje provincialov frančiškoviških redov v januarju 2008. Prav tako je na kratko opisal jubilejno romanje naših župnij v Assisi (1.-4.5.2008). Župniki boste v ta namen prejeli poseben dopis.

5. Dopisi bratov:

- **Definitorij je potrdil predlagane dnevne rede** (PS čl. 95), oz. v vednost sprejel samostanske službe (PS čl. 25) sledečih skupnostih: Lj.- Vič, Nova Štifta in Lj.- Bežigrad.
- **P. Mari Osredkar je zaprosil za dovoljenje za romanje v Sveto deželo od 27.4.-4.5.2008.** Definitorij je dal dovoljenje.
- **P. Simon Peter Berlec je poslal v pregled in potrditev statuta *Provinci- alnega sveta za poklice*.** Definitorij jih bo obravnaval na eni izmed prihodnjih sej.
- **Dogovor med Škofijo Koper in samostanom Sveta Ana v Kopru glede študentskega doma.** Definitorij je sklenil, da naj provincialni ekonom pripravi predlog finančnih obveznosti škofije, doma in samostana. Na eni izmed prihodnjih sej bo definitorij izoblikoval stališča in jih posredoval škofijskemu ekonomu g. Vinku Lapajnu.

6. **Naslednja seja provincialnega definitorija bo 15. januarja 2008 na Viču v Ljubljani. Dopi- se, prošnje ali karkoli drugega pošljite do 5. januarja na provin- cialat.**

*p. Tadej Strehovec
tajnik province*

Jubileji bratov 2008

A. ŽIVLJENJSKI

95 let: P. BERTRAND KOTNIK, Velikovec, Avstrija, 12.12.
85 let: P. POLIKARP BROLIH, Brezje, 5.12.
80 let: P. BLAŽ CHEMAZAR, Lemont, IL, ZDA, 23.6.
75 let: P. PASHAL GORJUP, Kamnik, 1.12.
75 let: P. ERNEST ŽIŽMOND, Kamnik, 11.12.
70 let: P. HUGO DELČNJAK, Sinnamarie, Francoska Gvajana, 5.1.
70 let: P. MIHAEL S. VOVK, Sveta Gora, 29.1.
70 let: P. REGALAT RAZBOČAN, Ljubljana – Bežigrad, 6.9.
65 let: P. DR. VIKTOR PAPEŽ, prov. minister, Ljubljana – M. oznanjenje, 20.5.
60 let: P. FRANCI SENIČAR, Ljubljana – Bežigrad, 17.4.
60 let: P. SILVIN KRAJNC, Brezje, 17.8.
55 let: P. BERNARD GOLIČNIK, Sveta Gora, 6.5.
55 let: P. PETER LAVRIH, Brezje, 12.5.
55 let: P. JURIJ DOLENC, Sveta Trojica, 30.5.
55 let: P. FRANCI PIVEC, Maribor, 6.11.
55 let: P. NIKO ŽVOKE LJ, Strunjan, 25.11.
55 let: P. CIRIL A. BOŽIČ, Kew – Melbourne, Avstralija, 5.12.
50 let: P. STANE ZORE, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 7.9.
45 let: P. DR. MIRAN ŠPELIČ, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 22.2.
45 let: P. DR. MARI OSREDKAR, Ljubljana – Šiška, 11.3.
45 let: P. MARJAN ČUK, Ljubljana – Bežigrad, 15.8.
35 let: P. GREGOR KOS, Ljubljana – Bežigrad, 20.4.
35 let: P. BOGDAN KNAVS, Ljubljana – Šiška, 16.8.
35 let: P. DR. TADEJ STREHOVEC, Ljubljana – Vič, 20.10.
30 let: P. JERNEJ KURINČIČ, Ljubljana – Šiška, 21.4.
25 let: BR. ANDREJ POLLAK, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 10.1.

B. JUBILEJI PRVIH ZAOBLJUB

50 let: P. LAVRENCIJ ANŽEL, Maribor, 14.9.
50 let: P. BOGOLJUB GSELMAN, Maribor, 2.4.
50 let: P. ALOJZIJ KOS, Kostanjevica, 4.9.
50 let: P. MATEJ PAPEŽ, Sveta Trojica, 4.9.
45 let: P. KRIZOLOG CIMERMAN, New York, ZDA, 29.8.
40 let: P. KAZIMIR ČOŽ, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 11.10.
40 let: P. MARKO NOVAK, Novo mesto, 17.9.
40 let: P. JANKO ŽAGAR, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 17.9.
35 let: P. DR. CHRISTIAN GOSTEČNIK, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 23.8.
35 let: P. PAVLE JAKOP, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 23.8.
35 let: P. JOŽE URBANIJA, Maribor, 23.8.
35 let: P. JANEZ TRETJAK, W. Hindmarsh – Adelaide, Avstralija, 26.8.
30 let: P. STANE ZORE, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 2.9.
20 let: P. DR. MIRAN ŠPELIČ, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 25.9.
20 let: P. DARKO ŽNIDARŠIČ, Merrylands – Sydney, 25.9.
15 let: P. BOGDAN KNAVS, Ljubljana – Šiška – ?
10 let: BR. KSAVER BABNIK, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 3.8.

C. JUBILEJI SLOVESNIH ZAOBLJUB

70 let: P. MARTIN STEPANICH, Lemont, IL, ZDA
60 let: P. VALERIJAN JENKO, Merrylands – Sydney, Avstralija, 29.11.
55 let: P. EVGEN KETIŠ, Koper, 14.7.
50 let: P. DR. BERNARDIN SUŠNIK, Lemont, IL, ZDA, 14.7.
45 let: P. ALOJZIJ KOS, Kostanjevica, 13.11.
35 let: P. MARKO NOVAK, Novo mesto, 3.2.
30 let: BR. BONAVENTURA OBRAN, Brezje, 4.10.

D. DUHOVNIŠKI

65 let: P. DR. BRUNO KOROŠAK, Kostanjevica, 11.7.
60 let – biseromašnik: P. ATANAZIJ LOVRENČIČ, Lemont, IL, ZDA, 5.12.
55 let: P. BLAŽ CHEMAZAR, Lemont, IL, ZDA, 13.6.
45 let: P. AVGUŠTIN JUG, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 29.6.
40 let: P. LAVRENCIJ ANŽEL, Maribor, 29.6.
40 let: P. MATEJ PAPEŽ, Sveta Trojica, 29.6.
35 let: P. KRIZOLOG CIMERMAN, New York, ZDA, 29.6.
35 let: P. KAZIMIR ČOŽ, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 29.6.
35 let: P. BERNARD KARMANOCKY, Johnstown, PA, ZDA, 16.6.
35 let: P. FRANCI SENIČAR, Ljubljana – Bežigrad, 29.6.
35 let: P. JANKO ŽAGAR, Ljubljana – Marijino oznanjenje, 29.6.
30 let: P. MILAN KADUNC, Kamnik, 29.6.
30 let: P. BORIS MARKEŽ, Kamnik, 29.6.
15 let: P. ROBERT BAHČIČ, Rim, 29.6.
10 let: P. KRIZOSTOM KOMAR, Kostanjevica, 29.6.
10 let: P. PETER VRABEC, Stara Loka, 29.6.

Uredil: p. Darko

Diakonsko posvečenje br. Andraža Arka

Glej, da boš spolnjeval, kar boš učil!« Te besede je naš br. Andraž, odslej kot diakon katoliške Cerkve, vzel za svoje vodilo pri opravljanju oznanjevalne in karitativne službe, ki jo je namenil spolnjevati kot diakon. Posvečenje je prejel od našega naškofa g. Alojza Urana. Polega njega je v diakone posvetil še domačina Tineta Skoka, Aleša Tomaševiča, Boštjana Prevca in Gregorja Gorenca. Posvečeni so bili na nedeljo, 28. oktobra 2007 v mengeški župnijski cerkvi sv. Mihaela. Vzdušje posvečenja je bilo zaznamovano z odsotnostjo domačega župnika g. Mateja Zevnika. Sporočil je, da daruje svoje trpljenje za novoposvečene. Naslednji dan je odšel k Bogu. Novoposvečeni pa so za vedno zaznamovani s pretresljivo-resnično pomenljivostjo tistega trenutka. To je naloga pastirja: na tak ali drugačen način dati življenje za Kristusovo čredo in kot diakoni stopajo na to pot. Vsem, posebno br. Andražu želim, da se evangeljske besede dotaknejo najprej njihovnih src in iz tega srečanja naj oznanjajo, da je Gospod resnično dober, da je zanj vredno zastaviti življenje. Bodite z njim (prim. Mr 3,14), naužijte se Njegove bližine, da boste lahko orodje za oznanjevanje Njegove besede!

br. Andrej P.

P. Andrej Vovk – zlatomašnik

Naš edini letošnji zlatomašnik p. Andrej Vovk je prejel mašniško posvečenje na praznik sv. Frančiška v naši cerkvi na Tromostovju v Ljubljani. Tako je tudi svojo zlato mašo praznoval v oktobru: na dan obletnice je somaševal v cerkvi svojega posvečenja, na Frančiškovo nedeljo, 7. oktobra, je obhajal zlato mašo v svoji rojstni župniji Velika Dolina s sorodniki in rojaki, naslednjo nedeljo pa na Kostanjevici, kjer biva od leta 1989 in kjer je bil v letih 1962 do 1971 župnik in gvardijan – skupaj torej 27 svojih duhovniških let.

Praznovanje v rojstni župniji Velika Dolina

Uredništvo Družine je »krivo« za to, da je p. Andrej obhajal zunanjo slovesnost zlate maše. Za junijsko številko je moral na uredništvo poslati, kdaj bo imel zlato mašo. Sam je želel obhajati zlato mašo prav na 50. obletnico posvečenja v cerkvi Marijinega oznanjenja na Tromostovju, to je 4. oktobra ob 19. uri. Po pogovoru z župnikom Andrejem Rovškom, se je odločil, da bo zlata maša v nedeljo, 7. oktobra ob 10.00.

Župnik Andrej je z župnijskim pastoralnim svetom organiziral slovesnost. Somaševanja so se udeležili: bivša župnika, kanonik Franc Erklavc, župnik s Krke Marko Burger, domačin – župnik s Podzemlja Lojze Brce, frančiška na p. Nikola Vukoja iz Samobora in brat p. Mihael Vovk. Opravičila sta se bivši župnik Anton Hostnik – Št. Jurij pri Grosupljem in domačin p. Robert Bahčič, ki je v Rimu.

Zlatomašniku je spregovoril brat p. Mihael:

»Vsak veliki duhovnik je vzet izmed ljudi in postavljen ljudem v korist glede tega, kar se nanaša na Boga: da daruje daritve in žrtve za grehe. Ker tudi njega obdaja slabost, more potrpeti z nevednimi in s tistimi, ki blodijo. Zato mora kakor za ljudstvo tudi zase darovati daritve za grehe. In nihče si te časti ne jemlje sam, ampak ga kliče Bog ...« (Heb 5,1-4).

4. oktobra 1957 je Božji služabnik nadškof msgr. Anton Vovk po mašniškem posvečenju imel čudovito lep nagovor na novomašnika in vernike, ki so obkrožali oltar v cerkvi Marijinega oznanjenja pri frančiškanih na Tromostovju. Lepo je povezal praznovanje sv. Frančiška, njegovo spoštovanje in ljubezen do duhovnikov ter mašniško posvečenje. Nato je v kratkih besedah opisal življenje novomašnika,

ki je že v svoji zgodnji mladosti okušal trd kruh begunskega življenja v Nemčiji. (Za boljše razumevanje: Najmlajša sestra, enajsti otrok v družini, se je rodila decembra 1941 v Nemčiji. Že leta 1946 je umrl oče, star komaj 47 let. Nadškof Vovk je prosil slovenskega provinciala, naj v župnijo Velika Dolina pošlje enega patra, saj je župnik Gnezda leta 1941 šel z izseljenci v Nemčijo, kjer je tudi tam umrl. Oče je bil tudi mežnar v župnijski cerkvi. Zato je bil s p. Otokarjem Dernovškom tesno povezan. Ta mu je svetoval in tudi poskrbel, da je šel Lojze, p. Andrej, v Samobor, kjer je stanoval pri frančiškanih in hodil v nižjo gimnazijo. Po enem letu so mu frančiškani oskrbeli kolo, ker ni smel več stanovati v samostanu, da se je vsak dan vozil v šolo. Nesebični zgled p. Otokarja, soseda p. Konstantina v Dobovi in hrvaških frančiškanov je zbu-

dila v njem duhovni poklic. Leta 1949 je vstopil k frančiškanom. Po letu noviciata v Novem mestu je z drugimi kleriki gimnazijci odšel v Zagreb na Kaptol, kjer je študiral na klasični gimnaziji na Šalati, ker v Ljubljani niso na nobeno gimnazijo sprejeli frančiškanskih in tudi drugih seme-niščnikov.)

Pa povsod ga je spremljala Mari-ja. V Marijini cerkvi je bil krščen, v Marijini cerkvi je bil posvečen za duhovnika, v Marijini cerkvi

je škofijski duhovnik, p. Robert Bahčič pa je tudi frančiškan). Sv. Frančišek Asiški je v napol porušeni cerkvi sv. Damijana v Assisiju zaslišal Jezusovo na-ročilo: »Frančišek, pojdi in po-pravi mojo cerkev«. Frančišek je te besede najprej vzel dobesed-no in začel z materialno obnovo razrušene cerkvice. Ob tem delu pa je spoznal, da ga Bog kliče k duhovni obnovi Kristusove Cer-kve, da mu je hotel reči: Franči-šek, pojdi in duhovno prenovi

bo pel novo mašo. Pa tudi skrb za duhovniške poklice je poudaril nadškof v svojem govoru, ko je omenil sv. Terezijo Deteta Je-zusa, ki je zapisala, da ji Jezus v vsem njenem življenju ni izpol-nil samo ene prošnje, ene želje, namreč da bi dobila brata, ki bi lahko postal duhovnik in se je vsak dan spominjal pri sv. maši. Ni bila uslišana. Mater novomaš-nika p. Andreja pa je Bog uslišal. Dal ji je sina, ki je postal duhov-nik in se je bo spominjal vsak dan pri sv. daritvi. Še več, tam je gimnazijec brat Mihael, ki je tudi na Frančiškovi poti k duhovni-štvu. – Posvetitve svojega sina za duhovnika se je udeležila tudi novomašnikova mati Barbara in najstarejši brat Janez. Kaj je ču-tila takrat v svojem srcu, tega ni-hče ne more opisati. Novomašni-ku je pridigal bivši župnik na Ve-likih Dolini p. Otokar Dernovšek. Bog je njegovo nesebično delo med Dolinci poplačal tako, da je v tej župniji obudil dva poklica za frančiškanski red in bo morda še katerega. (Župnik Lojze Brce

mojo Cerkev, ljubi jo in čuti z njo. Popravi jo tako, da jo boš vzljubil tudi v njenih napakah, grehih in nepopolnostih. Prvič v zgodovini Cerkve imamo ustanovitelja, ki svojo ustanovo tako neposredno in neločljivo poveže s papežem in sveto katoliško Cerkvijo. Skrb za edinost Cerkve je še posebna značilnost sv. Frančiška. V edi-nosti s Cerkvijo je videl obnovo takratnega verskega življenja. V vseh teh vidikih je Frančišek s svojo ustanovo daleč presegel mnoga takratna duhovna giba-nja, ki so papežu odpovedala po-korščino in v delovanju hodila že na robu pravovernosti.

P. Andrej je v 50. letih svojega duhovništva prehodil pot po naših hišah v Sloveniji: najprej za Bežigradom, kjer je dolga leta gospodinjala sestra Zofka, nato v Mariboru kot kaplan pri Materi usmiljenja (milosti), pa v Ljubljani kot pomočnik vzgo-jitelju klerikov bogoslovcev in gimnazijcev in kaplan, pa na Kostanjevici v Novi Gorici kot magister gimnazijcev in župnik,

na Brezjah kot župnik v Moš-njah, pa na Viču kot kaplan, po-novno v Ljubljani centru, v Ma-riboru, Novem mestu, Ljubljani centru in nazadnje se je njegova pot umirila na Kostanjevici v Novi Gorici. V vseh teh letih je opravil skoraj 20.000 svetih maš, koliko zakramentov je podelil. Kdo bi mogel vse prešteti. Rad bi poudaril dve stvari:

Jezusov evangelij je znal zelo nazorno oznanjati. Od mnogih ljudi sem slišal, da zna Božjo be-sedo podati tako nazorno, kakor zna gospodinja svojim domačim ali gostom prinesiti lepo priprav-ljeno jed na krožniku, da člove-ku zbudi resnični apetit. Jezuso-ve besede ni oznanjal samo na omenjenih postojankah, ampak tudi po mnogih župnijah, kamor je šel pomagat župnikom ali kjer je bil na ljudskem misijonu, saj je bil nekaj let odgovoren za orga-nizacijo ljudskih misijonov.

Latinski pregovor je: »Mens sana in corpore sano! – Zdrav duh v zdravem telesu!« V svoje 77. letu nam daje zlatomašnik p. Andrej lep zgled skrbi za telesno zdrav-je. Redko kdaj mine dan, da ne bi prevozil s kolesom že zgodaj zjutraj ali pa med dnevom 30, 40 ali celo več kilometrov ... Zato upamo, da bo mogel še mnogo let ostajati v Gospodovem vino-gradu in »darovati daritve in žrt-ve za grehe. V zavesti, da tudi njega obdaja slabost, bo mogel potrpeti z nevednimi in s tistimi, ki blodijo« in se spominjati vseh pokojnih in živih pri Gospodo-vem oltarju (Monika).

Župnik Andrej je z župnijskim pastoralnim svetom lepo pripra-vil slovesnost zlate maše. Bog povrni župniku za organizacijo, ŽPS za izvedbo in pogostitev po zlati maši pred cerkvijo, pevcem za lepo petje v cerkvi in pri obe-du na kmečkem turizmu.

Zlatomašnik ima še vedno tri žive brate in dve sestri, tri sestre in dva brata so se pa veselili skupaj s starši zlate maše v nebeškem kraljestvu. Zlato mašo je obhajal v ožjem družinskem krogu.

p. Mihael

Praznovanje na Kostanjevici v Novi Gorici

Župnijski pastoralni svet na Kostanjevici je začel že spomladi razmišljati o slovesnosti. Strinjali smo se, da naj bo slovesnost takšna, kot si jo bo izbral in kot se bo odločil sam p. Andrej. Odločil se je, da bo maševal in pridigal sam, da ne želi somaševalcev ter da ne želi nobenih pozdravov.

Br. Miran je cerkev praznično okrasil, tudi z velikim napisom nad oltarjem: BOGUHVALA! Tudi zbor, ki ga je v času svoje službe župnika prav p. Andrej »postavil na noge«, se je na slovesnost posebej pripravil. Pri darovanju so ministrantje zlatomašniku izročili kelih, dar župnije, po obhajilu pa sta predstavnika pevskega zbora in župnije zlatomašnika nagovorila z besedami, ki jih je sestavil zborovodja Peter Pirih:

P. Andrej!

Petnajst let potem, ko je Kapela postala del slovenskega ozemlja in pet let po mašniškem posvečenju, to je leta 1962, ste postali drugi župnijski upravitelj naše župnije. Nekateri se še živo spominjamo Vašega prihoda na Kapelo, predvsem pa prvih sadov Vašega dela, ki so začeli temeljito spreminjati podobo cerkve, samostana in njune okolice, predvsem pa podobo župnije in življenja ter dela v njej.

Sami ste večkrat omenili težave, s katerimi ste se morali spopasti ob prihodu v Novo Gorico, ki se je šele postavljala na noge. Spominjali ste se težav z ljudmi, ki so se še otresali navad in življenja pod italijanskimi oblastmi, pa tudi tistih, ki so jih povzročale takratne jugoslovanske oblasti, zlasti ob novo nastali meji, vernim in na Kostanjevico zahajajočim ljudem. Vse to pa Vas ni odvrnilo od Vaših jasno zastavljenih ciljev, ki so se v naslednjih devetih letih začeli udejanjati.

Na Kapelo smo začeli prihajati po novi cesti, dobili smo novo, spodnjo veroučno učilnico, pod

Kapelo je bilo zgrajeno črpališče za pitno vodo, postopno so se obnavljali in gradili instalacijski sistemi, urejala se je okolica, spreminjala se je funkcionalna podoba samostana... Najbrž ni smiselno podrobno naštevati vsega, kar ste naredili sami in s pomočjo dobrotnikov, marljivih faranov in takratnih razpoložljivih strokovnjakov.

Najpomembnejši delež, na katerem pa župnija še danes sloni je zagotovo temeljita nastavitve kateheze, pevskega zbora in uveljavljanje Kapele kot kulturno-zgodovinskega in liturgičnega središča Nove Gorice. Res je, da ste postali župnik in s tem odgovorni za razvoj župnije v času in v kraju, kjer so se na vseh ravneh nakazovali zametki dejavnosti in aktivnosti in da je še vedno šlo za tako imenovane »težke čase«. Res pa je tudi, da ste svoje poslanstvo vzeli zelo odgovorno in resno in da se v ničemer niste izognili obveznostim. Vaše delo ni poznalo urnika, Vaši načrti in snovanja niso doživljali neuspehov in župljani srno se vedno znova veselili malih in velikih novosti, ki so postopoma, a zanesljivo dajali Kapeli v najširšem smislu novo podobo.

Veroukarji se Vas spominjamo kot strogega kateheta, ki je znal razložiti in »v glavo vtepti« še

tako nejasne verske resnice. Ne-pozabne so bile na primer priprave na sprejem prvega obhajila in zakramenta sv. birme. Ministranti smo točno vedeli, kdaj, kje in koliko na glas se sme govoriti in smejeti. V nič boljšem položaju nismo bili člani takratnega pevskega zbora, s katerim ste zaorali ledino na področju liturgičnega zborovskega petja. Med Vašim prvim bivanjem na Kapeli smo se poslovili tudi od latinskega liturgičnega obreda in na noge ste postavili tudi ljudsko petje... In zagotovo je na tem seznamu še veliko stvari, dejanj in uresničenih idej.

Vedno ste znali in zmogli svoje mnenje izraziti jasno, svoje ne-strinjanje z nečim, ali z nekom ste vedno utemeljili, marsikdaj smo v hipu postali »Turki nemarni«, največkrat pa smo bili deležni Vašega nasmeha in izvirnega humorja. Predvsem pa se nikdar niste umaknili in obmolknili, ko je bilo treba ločiti dobro od slabega, pravo od nepravega, primerno od neprimernega.

Po Vaši drugi vrnitvi med nas in ob prevzemu drugačne vloge med brati frančiškani in v župniji ste se letos pridružili jubilejntom – »zlatomašnikom«.

P. Andrej! Iskreno Vam čestitamo ob tem dogodku! Predvsem pa HVALA za Vaš iskren in neizmeren delež, s katerim ste za vedno zaznamovali našo župnijo in ljudi v njej. HVALA, ker nas tako ali drugače še vedno spodbujate, bodrite, svarite in opominjate.

Naj Vam Bog ohranja zdravje, voljo in moč. Naj nad Vami bdi varstvo naše farne zavetnice.

Po maši so gospodinje pripravile na ploščadi pred cerkvijo pogostitev, ki nam je dala priložnost, da smo se ustavili, pozdravili in pokramljali. Ker gostov pri maši ni bilo, je bilo slavnostno kosilo v domačem krogu – pa vseeno praznično, zlatomašno.

P. Andrej, še veliko krepkih in veselih duhovniških let!

p. David

Srečanje mlajših bratov in sester na Sveti Gori

Srečanja mlajših bratov in sester vseh redov, ki je potekalo od 16.-18.11. 2007 na Sveti Gori smo se udeležili tudi mlajši frančiškani našega klerikata: br. Jan Cvetek, br. Tomaž Grom in br. Andrej Turšič. Zaradi priprave na podelitev zakramentov katehumenom v naši župniji smo uvodno predstavitev petkovega večera zamudili. Smo pa v sobotnem jutru s toliko večjim veseljem presenetili vse navzoče ponovinke in ponovince, ki so bili zbrani pri hvalnicah v kapeli manjših sester sv. Frančiška v domu Tau. Po hvalnicah smo se spoznavali ob zajtrku in se kar hitro uživali v tej prijetni družbi. Po zajtrku nas je obiskal gost br. Štefan Kožuh, ki nam je predaval o molitvi in psalmih. Bolj točno, šlo je za način molitve brevirja. Odkrivali smo pomen molitve, kaj pomeni občestvenost v molitvi, kaj lahko človeka ovira pri molitvi, kako premagat raztresenost. Naj bo le nekaj drobtinic...Skratka, predavanje br. Štefana Kožuha je res nagovorilo in v nas pustilo pečat. Še posebej, ko nam je na konkreten način pokazal, kako naj se naša molitev dviga kakor kadilo. Na oglje je položil zrno kadila, ki je imelo izraziti vonj, tako da smo morali vmes prezračiti prostore. Prinesel je tudi lesen križ TAU, ki je imel to lastnost, da se je prilegal vsaki roki. Sledila je opoldanska molitev in kosilo. Po kosilu smo šli nekateri skozi dolgo kaverno, na Frančiškov hrib in v baziliko. Nekateri so bili z br. Tonijem OFMconv v kapeli ob izpostavljenem Jezusu, drugi pa so počeli, kar jim je velevalo srce. Sledil je popoldanski program z

br. Štefanom. Med programom smo vedno zapeli kakšno pesem in pa delali tudi po skupinah. Po programu smo se odločili za mašo brez uvodov, da bi na ta način bolj pozorno prisluhnili besedam kanona. Med mašo so bile tudi recitirane večernice. Po večernicah smo imeli večerjo. Večerji je sledil ogled filma Vsemogočni Bruce, ki ga je izbral naš br. Andraž za sestro Hermينو, ki si je želela ogledat kakšen film. Ob filmu smo bili pozorni na teološke prvine, ki so se v njem pojavljale. Po filmu smo imeli refleksijo na film. Povedali smo svoja občutja in teološke elemente, ki smo jih opazili v filmu. Po refleksiji smo si zaslužili spalec. Zjutraj smo dan zopet začeli s hvalnicami. Sledil je zajtrk. Po zajtrku smo imeli lectio divina in šli v skupine, kjer smo odlomek še dvakrat prebrali, ga meditirali in si podelili tisto kar nas je navdihnilo. Pripravili smo uvode za mašo in odšli v baziliko, kjer

smo imeli skupaj z romarji nedeljsko sveto mašo.

Po sveti maši smo imeli refleksijo na duhovni vikend, na bivanje, na organizacijo... Letošnji organizatorji so bili: br. Andraž, br. Toni OFMconv in sestra Nataša (manjša sestra sv. Frančiška). Pohvala in zahvala vsem organizatorjem tega srečanja, še posebej br. Andražu in br. Toniju za vodenje in povezovanje! Bil je res lep in bogat duhovni vikend v medsebojni povezanosti in prijateljstvu! Po kosilu smo se v snežinke odeti odpravili proti domu. Bogu hvala za vse prejeto in podarjeno!

Bratje bogoslovci

Povzetek zapisnika seje ekonomov

(Kamnik, 17.09.2007)

Navzoči: p. Boris J. Markež, prokurator, p. Marjan Čuk, p. David Šrumpf, p. Mihael S. Vovk, p. Tadej Inglič, p. Tomaž Pinter, p. Janez Papa, p. Jernej Kurinčič, p. Bogdan Rus, fr. Marijan Cvitak, p. Tomaž Hočevar. Odsotni: p. Tomaž Menart, p. Niko Žvokelj, p. Franci Kovše.

Uvodoma je p. Boris predstavil razloge iz redovne, cerkvene in državne zakonodaje, ki od nas zahtevajo pregledno in ločeno vodenje cerkvenih financ. Ločeno vodenje v smislu, da mora vsaka pravna oseba voditi svoje finance in da mora biti pretok dobrin med ustanovami knjižno preverljiv. Urejene finance so ključni sestavni del Redovnega življenja. Davčno zakonodajo za naše področje bo podrobneje predstavila mediatorica na DURS-u gospa Božena Macarol. Delovno srečanje bo organizirano na ravni province.

Prisotni so ob drugi točki dnevnega reda predstavili svoje poglede na elektronsko blagajno (Kancler) in podali konstruktivne predloge. Svoje predloge bodo posamezniki posredovali neposredno programerju gospodu Tonetu Metelku.

V nadaljevanju je p. Boris predstavil prokuraturni predlog za poenotenje in preglednejše vodenje financ: Navodilo o sodelovanju med župnijo in redovno skupnostjo (pripravljeno na podlagi ZCP in pravnega mnenja strokovnjakov; prim. V. Papež, Župnija združena z redovno cerkvijo, v: Poročila

54 (2000) 2, str. 36-38). S tem v zvezi pa tudi predlog Odloka tarif za obračunavanje (pripravljen na podlagi Honorarjev in štolnin sprejetih na 32. redni seji Slovenske škofovske konference, dne 20.11.2006, objavljen v SSŠ 1/2007, str. 3-4). Na to temo se je razvila obsežna razprava. Večina izraža pomisleke, da bi lahko župnije tako poslovanje sploh preživele, pojavlja se strah pred tem, da bi redovne župnije postale »predrage«, zadolževanje župnij, ... Po drugi strani pa je čutiti pri nekaterih župnikih bolj pripadnost škofiji kakor redovni skupnosti (pri oddajanju nabirk pridajo še kaj iz drugega fonda samo, da bi bili »najboljši« v dekanji, ...). Smo proti izkoriščanju kogarkoli, vendar morajo biti zadeve pravično urejene: vsakemu samo tisto, kar mu pripada in ne več.

P. Boris opozori še na potrebnost rednega oddajanja finančnih poročil: samostani prokuraturi in

župnije škofiji. Vsem frančiškanskim župnijam je prokuratura poslala navodila in vzpodbudo ter ponudila pomoč pri pripravljanju napovedi DDPO, ki so jo morale v skladu z dogovorom med DURS-om in posameznimi škofijami pripraviti do sredine septembra.

Na koncu smo govorili še o zavarovanju civilne odškodninske odgovornosti. Seznanili smo se z nekaterimi primeri iz prakse. O tem bo vsekakor potrebno čimprej začeti pogovore z zavarovalnicami: najugodnejše izhodišče bi dosegli, če bi se pogajali na ravni SŠK, če to ne bo steklo v doglednem času, pa lahko začnemo pogovore tudi na ravni province.

Sejo smo zaključili ob 12.35.

p. Boris J. Markež

Povzetek zapisnika seje SGZ

(Koper, 06.12.2007).

Navzoči: p. Boris J. Markež, p. Stane Zore, p. Bernard Golčnik, p. Niko Žvokelj, p. Tomaž Hočvar, p. Evgen Ketiš. Opravičili so se: dr. p. Miran Špelič, p. Sivin Krajnc, p. Marjan Čuk.

Ob 10.00 smo pričeli z ogledom gradbišča: samostana v Kopru. Seznanili smo se z že narejenim in nekaterimi rešitvami, ki so še pred vrati.

Po ogledu je p. Boris predstavil dopis Škofije Koper, s katerim je odgovorila na ponudbo province o upravljanju študentskega doma (št. 231/06, z dne 26.10.2006). V dopisu so zapisali, da so z odgovorom odlašali, ker gradnja doma ne bo v kratkem končana in zaradi različnih vprašanj na katere bi radi imeli jasne odgovore preden sprejmejo ali zavrnejo našo ponudbo.

Vprašanja, ki jih navaja dopis so naslednja: »1. Kaj pomeni upravljanje z študentskim domom? Verjetno se vsi strinjamo, da je to potrebno jasno in čimbolj konkretno opredeliti. 2. Ali pomeni to določitev oz. postavitve hišnega reda in pravil? Bomo to urejali skupaj z vami kot lastniki prostorov? Boste to pripravili vi in opredelili svoja pričakovanja in zahteve? Pomeni upravljanje tudi odgovornost za to, kdo bo lahko sprejet in kdo ne? Bo dom imel koncesijo ali ne? 3. Pomeni to sodelovanje in kar se da povezano delovanje študentskega doma in centra? 4. Kakšna bo materialna odgovornost in kako bo urejeno vzdrževanje in plačevanje stroškov nastanitve? 5.

Kdo bo upravljal z domom v počitniških mesecih? 6. Kako bodo urejeni odnosi in pravila med študenti, lastnikom in upravljavcem? 7. Kakšna bo najemnina za nove prostore ŠC? 8. Kakšna bo pomoč študentom iz socialno šibkejših družin? Kako se bo to urejalo?»

Navzoči so prišli do sledečega sklepa, ki ga predlagajo provincialnemu vodstvu v potrditev. *Škofiji Koper se preda študentski dom v obnovljenem samostanu v Kopru v 100% upravljanje. Škofija in provinca dogovorita t.i. »poslovni najem prostorov« za opredeljeno dejavnost. Provinca ne bo na noben način posegala v samo notranje delovanje ali poslovanje študentskega doma. Tudi v času počitnic najemnik polno razpolaga s prostori. Študenti do lastnika prostorov nimajo nobenih neposrednih obveznosti, člani samostanske družine pa jim bodo na razpolago v okviru redne pastoralne dejavnosti samostana kakor vsem drugim vernikom. Najemnina naj bo pravična in naj upošteva tako obveznosti lastnika do vzdrževanja prostorov in do države, kakor tudi naravo dela in pastoralne skrbi, ki jo bo najemnik opravljal v najetih prostorih.*

Pod drugo točko smo razpravljali o ustanovitvi zavoda, v katerem bi združili pridobitno dejavnost samostanov in province. Zavod naj se registrira za širok spekter dejavnosti, tako da bi vanj prešle: Založba BF, Revija BF, najemnine, prodajalne verskega tiska, ... S tem se izognemo veliki

administraciji, ki jo od vsakega posameznega pravnega subjekta zahteva aktualna zakonodaja. Za urejanje in vodenje poslovnih knjig se najame računovodski servis. Po plačilu skupnih prispevkov za delovanje zavoda se posameznemu ustanovitelju vrne preostali kapital glede na njegov delež.

Navzoči predlagajo provincialnemu vodstvu v potrditev sklep: *Provinca za vso pridobitno dejavnost, lastno, kakor samostanov, ustanovi zavod.*

Pri tretji točki (razno) so prisotni predstavili stanje denacionalizacijskih postopkov: Strunjan, Maribor, Sveta Gora, Idrija, Rocno. P. Boris je okvirno predstavil priprave na obeležitev prihoda frančiškanov v Brežice.

Sejo smo zaključili s kosilom ob godu p. Nika.

p. Boris J. Markež

Frančiškani za enotno in solidarno Evropo

Poročilo z Evropskega kongresa za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva v Frankfurtu

15. - 20. oktobra 2007 je v Frankfurtu potekal kongres komisij **za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva (PMOS)** evropskih frančiškanih na temo »Frančiškani za enotno in solidarno Evropo«. Provinca me je določila, da jo zastopam v okviru naše južnoslovanske konference. Zasedanje je potekalo v hotelu Kolping, kjer smo vseskozi uživali prijetno gostoljubje. V programu smo se seznanili s stanjem po posameznih konferencah in provincah, s projekti, ki potekajo v okviru komisij PMOS in tudi razmišljali o nekaterih idejah za naprej. Ob tem smo si za okvir vzeli »prioritete« kapitlja 2003 za področje PMOS, ob njih nam je spregovoril bivši generalni minister p. Hermann Schalueck. Še posebej smo se posvetili razmeram v Vzhodni Evropi, kjer se je pokazalo, da je pravzaprav stanje, ki so ga mnogi že vnaprej pomilovali, zavidanja vredno glede na nekatere »zahodne« dežele. Obenem smo opazili, da nas večinoma vzhodnjake še vedno obravnavajo »v paketu«, pa čeprav je bilo že iz predstavitve problematike jasno, da smo si vsaj toliko različni med seboj kot povprečne »zahodne« province. Ustavili smo se tudi ob ekološki katastrofi, ki grozi svetu in Evropi – po mojem mnenju smo ob tem preveč razmišljali o »političnih«, premalo pa o evangelizacijskih metodah delovanja (načeloma so politiki poklicani, da spreminjajo in urejajo svet; mi pa smo naj-

prej poklicani, da oznanjamo Kristusa in njegovo odrešenje, ne pa rešujemo družbene probleme). Obravnavali smo tudi vprašanje nenasilja, vendar v obravnavi žal nismo prišli dlje od klasičnih pacifističnih stališč, ki gradijo na izkrivljeni humanistični podobi človeka kot idealnega (brezgrešnega) bitja – na to temo sem imel sicer pripravljen krajši referat, a ga nisem predstavil. Prof. Maurizio Pallante nam je predstavil v romanskih deželah precej razširjeno gibanje oz. razmišljanje »decrescitá«, ki želi postaviti drugačne temelje in ideale v sodobnem gospodarstvu (preseči ideologijo gospodarske rasti). Precej smo izpostavili solidarnost do sodobnih ubogih, vendar se mi »poskusi«, ki jih je sploh na Zahodu precej, v glavnem zdi-

jo neverodostojni, pa tudi ravno uspešni niso. Obravnavane teme smo vseskozi predelovali po konferencah, nekatere pa tudi po jezikovnih skupinah. Vsekakor je bilo blagodejno znotraj konference prisluhniti »domačemu« jeziku in v »domačem stilu« tudi kaj pokomentirati. Zaključke bomo posredovali na generalni kapitelj 2009. Poleg kongresnega dela smo se še srečali s Frančiškovo družino v Frankfurtu, si ogledali nekatere projekte naših bratov v Frankfurtu, imeli molitev »duh Assisija« in se seveda tudi skupaj poveselili.

Za našo provinco na podlagi tega srečanja predlagam naslednje:

- Ustrezni organi province naj ob krivicah, nasprotnih, zablodah naše druž-

be povzdignejo glas in še drugače primerno ukrepajo; sploh pa to velja za vse, ki evangelizirajo. Ni prav, da se obnašamo, kot da izven religiozne stvarnosti za nas nič ne obstaja.

- Manjši bratje naj bi bili vzor ekološkega ravnanja in ga tudi ustrezno promovirali. Zato naj se po naših samostanih uredi (pa čeprav občine tega v glavnem še niso izvedle) vsaj glavne prvine ekološkega gospodarjenja: ločevanje (in ustrezno odlaganje) odpadkov (sem spada tudi zmanjševanje rabe predmetov za enkratno uporabo: lončki, pribor, škatle, vrečke ... - dajati prednost takšnim rečem, ki se lahko uporabijo večkrat), čistejši načini ogrevanja, upoštevanje ekoloških načel pri gradnji in obnovi (čeprav država tega ne zahteva), varčevanje z elektriko, vodo, gorivom ... Res je, da s tem spremenimo zelo malo – a smo ljudem na očeh. Obenem je prav, da ekologijo vključimo v našo katehezo in vzgajamo zanjo.
- Prav je, da se zavzamemo za sodobne uboge: najprej v našem rednem pastoralnem delu, obenem pa iščemo poti do tistih, ki nas še posebej potrebujejo. Predvsem je pomembno, da podpremo brate, ki se s takšnimi projekti že ukvarjajo (bolj kot da izumljamo nove), in jim omogočimo, da se njihovo delo vključi v »itinerarij« province, ne pa da jih potiska ob rob. (FDI, Life teen, bolnišnična oskrba ...). Precejšnjo potrebo vidim tudi na svojem »akademskem področju«, torej opismenjevanju glede ustvarjalne razsežnosti

spora (delavnice, seminarji, posredovanje ...) - to je navsezadnje tudi prioriteta gen. kapitlja 2003. Eden velikih projektov tega področja je vsekakor sprava našega naroda.

- V našem gospodarjenju in naložbah smo se dolžni prepričati, da podpira-

ločiti od drugih ljudi, ker se od njih tudi ne razlikujejo bistveno. Naj nam bo opozorilo!

Po drugi strani sem se ob dejstvu, da so manjši bratje tudi v »deželah osipa« še vedno vedri in zagnani, zavedel, da pri nas vse preveč vlada ideologija številke – večina naših naporov je usmerjenih v to, da bi »ponovno pokristjanili narod«: da

mo »čiste« zadeve (najprej moralno, potem tudi ekološko). To velja tudi pri zaposlovanju. Logika najvišjega dobrega in evangelija mora prevladati nad logiko dobička.

Eno izmed mojih splošnejših opažanj je, da so mnogi bratje popolnoma zapustili evharistično razsežnost naše karizme (in jo skušajo nadomeščati na karitativno-solidarnostnem področju). A kaj več lahko dam kot pa Živega Kristusa? Posledice takšnega razmišljanja in delovanja so hitro in dobro vidne: prazne cerkve in pa bratje, ki jih ni mogoče več

bi bile cerkve polne, statistike naklonjene, zakonodaja krščanska. Ko tega ne dosežemo, nas grabi obup. A dejstvo je, da ni poti nazaj v »klerikalno družbo« (hvala Bogu!). Sprejeti moramo sedanje razmere in v njih sejati seme Božjega bolj kot pa poskušati »restavrirati« predvojno kulturno blagostanje.

Hvaležen sem provinci, da mi je omogočila to dragoceno izkušnjo, kjer sem se tudi veliko naučil. Pa še kdaj!

br. Jernej Kurinčič OFM

Nova Štifta

Na Frančiškovo - Rožnovensko nedeljo-smo zaključili romarska slavlja pri Mariji vnebovzeti za leto 2007. Popoldansko slovesnost s pridigo in procesijo z Marijinim kipom je vodil novomeški gvardijan in župnik pri sv. Lenartu, p.

izletu-romanju na Svete Višarje (2.6.) in v Benetke (27.okt).. Kljub delu in skrbem, je bilo nekaj časa za duhovno poglobitev in asistenco FSR, za Pastoralni tečaj o družini na Brezjah (12.9.07), Brezjanske pogovore ob 100-letnici kronanja milostne podobe Marije Pomagaj (10.11.07), za Dan Frančiškove duhovnosti v

Čudovit je ta adventni čas. Pridigarji pred prazniki, Izaija, Janez Krstnik in Marija, pa tudi sv. Frančišek nam pomagajo v teh dneh.. Mladina se že pripravlja na čas pred polnočnico, ko bomo spet doživljali prave Frančiškove jaslice ob misli na DRUŽINE, pred samostanom ob starodavni lipi.

Kako bomo te bogate dni doživljali, bomo povedali v prihodnji številki POROČIL.

Teh nekaj misli je zbral

br. Filip ofm

Ljubljana - MARIJINO OZNANJENJE

Že nekaj mesecev nas žuli problem dvignjenih stebričkov na Nazorjevi ulici, saj nas je župan Jankovič getoiziral in izenačil z vozili za dostavo; tako je bilo v začetku mogoče pripeljati z avtomobilom v samostan in odpeljati le od 6.30 do 9.30. Sedanje stanje: avtomobili, katerih lastniki biva jo na Prešernovem trgu 4, lahko gredo ven enkrat na dan in enkrat na dan noter z avtomobilom, razen enega avtomobila, ki lahko prihaja in odhaja neomejeno. Za ta kompromis smo morali umakniti tožbo, ki je bila nekaj dni po novih ukrepih rešena v naš prid. 3. decembra nas je petero iz samostanske družine skupaj z drugimi ljudmi protestiralo pred magistratom proti takemu prometnemu režimu.

Lahko si predstavljate, koliko težav smo imeli zaradi teh nesrečnih dvignjenih stebričkov in koliko jeze; kako bo v novem letu, pa še ni jasno.

Na prvo adventno nedeljo, 2. decembra, so se pri nas zopet zbrali stari „cilkaši“ in proslavili prvega dirigenta APZ Cecilije Tomaža Tozona ob 70-letnici rojstva. Večerno sv. mašo je vodil novomeški škof Andrej Glavan, član nekdanje „Cilke“. Ob tej priliki je Založba Brat Frančišek izdala dve zgoščenki: Izpred štirideset

Simon Peter Berlec ofm.

Takoj smo se lotili iskanja slavnostnih govornikov in voditeljev Marijinih pobožnosti za leto, ki je pred nami.

Tudi z duhovnimi vikendi smo za to leto zaključili. Sledila bodo še nekajdnevna srečanja z birmanci iz bližnjih župnij in drugimi šolarji - družinami.

Zadnjih nekaj mesecev prihaja na prve petke župnik g. Branko spovedovat k Novi Štifti, od tu pa isti zvečer pater spoveduje v Dolenji vasi.

Posnemanja vredne so dekanijske konference 'na kolesih', ki so vedno bogate in je poleg reševanja dekanijskih skrbi tudi bratsko druženje, ne le nekaj ur nad papirji, pač pa preko deset -urno bratsko življenje ali na kaki Božji poti (Barbana, Gospa Sveta, Sladka Gora...) ali pa v Božji naravi...

Naši pevci in sodelavci - pomočniki v cerkvi in samostanu, so imeli priliko za prijateljsko druženje na

Slovenj Gradcu (24.11.07), pa tudi za redne duhovne obnove bratov province..

Tudi letos je Nova Štifta izdala stenski NOVOŠTIFTARSKI KOLEDAR za leto 2008.

Miklavža so otroci pričakali z igro, ki so jo naštudirali in so nas vse spodbudili, kako naj bi bili »miklavži«, posebej v skrbi za bolne otroke.

Miklavž se je izkazal tudi v skrbi za obnove potrebni samostan in nam "pripeljal" pohištvo v prostor za bratsko druženje in prijateljski klepet ob vhodu v samostan. Tako bodo tudi spominki na Marijino svetišče dobili potrebno in urejeno mesto..

Po Miklavževem odhodu je bil blagoaslov tega pohištva, prostora in predstavnikov mnogih, ki so bodo na tem kraju zadrževali ...

Kot pika na "i" je bil na Miklavžovo nedeljo obisk provinciala p. Viktorja z bratom ekonomom iz Rima.

let in posnetek lanske 40-letnice zbora. Založba Salve pa je natisnila zbornik Življenje je ena sama pesem - o življenju in delu omenjenega dirigenta.

Novost v samostanskem življenju je, da bogoslovci molijo skupaj s samostansko družino petkrat v tednu, četrtkovo bratstvo je kar polno zasedeno, prav tako lepo potekajo duhovne obnove. Novi ekonom p. Tomaž je uredil rekreacijsko sobo in skrbi za zdravo prehrano, novi gvardijan budno spremlja vse dejavnosti skupnosti in posameznikov, p. Christian piše novo znanstveno knjigo, p. Pavle spremlja obnovo fresk v stranskih kapelah v cerkvi, br. Ksaver sinovsko skrbi za br. Ignacija in preseneča z vedno novimi cvetličnimi aranžmaji in zelenimi rastlinami, p. Vid leta gor in dol z notami, da bi spodbujal mile adventne in božične napeve pri zborih in ljudskem petju, oče provincial spodbuja k pravemu uboštvu in k živetju prave Frančiškove duhovnosti. Poleg romanja v Novo mesto ob 800-letnici začetka našega reda aktivno potekajo najrazličnejši duhovni vikendi za birmance, prvoobhajance, pevske vaje združene z duhovnim nabojem... Sredine maše za študente so zelo obiskane, prav tako krožki in srečanja skozi ves teden. Spovedovanja je že precej, čakamo pa na predbožični naval.

p. Vid Lisjak

Šiška

Jesenski čas je bil za šiškarje precej pester. Na praznik sv. Frančiška tokrat nismo obhajali le patrocinija, pač pa tudi 80-letnico posvetitve naše čudovite cerkve. Na praznovanje smo se pripravljali skozi ves teden. Med nami so bili vsak večer gostje, ki so še na poseben način povezani z našo župnijo, in s svojim duhovnim oz. umetniškim prispev-

kom obogatili tako mlajše kot starejše. Če ostanem še v mesecu oktobru, je tudi vse nas pretresla nenadna ujma s poplavamami na različnih koncih Slovenije. Vesele smo, da se je v naši župniji, še posebno med mladimi, ob tej katastrofi prebudil čut solidarnosti, ki so ga želeli izraziti prizadetim Železnikom v aktivni obliki pomoči.

V našem samostanu je bilo nekaj službenih potovanj. P. Mari se je v septembru skupaj z nekaterimi slovenskimi teologi udeležil evropskega teološkega simpozija v Belgiji. Kaj več o tem ste si lahko prebrali v eni izmed novembrskih števil družine. P. Jernej pa je v oktobru zastopal našo provincialno komisijo za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva v Frankfurtu. Njegove vtisi in razmišljanja najdete v tej številki Poročil. Drugače se gibljemo znotraj Slovenije: občasna pomoč Sveti Gori, področne duhovne obnove, liturgični in pastoralni tečaji, pastoralni obiski, godovanja, pohodi v hribe, pogrebi ... Moram reči, da v naši skupnosti ni zaslediti kakšne resne naveličanosti ali malodušja. Če nas primejo simptomi »življenjske utrujenosti«, se znamo spodbuditi z nekoliko bratskega humorja. Vsekakor prosimo Gospoda, naj nam s svojo milostjo pomaga graditi iskrene in tople odnose, ki bi nam utrjevali čut domačnosti in pripadnosti bratstvu.

Za konec pa še veselo sporočilo, da poleg jaslic, ki bodo letos menda nekoliko večje, tudi nove orgle dobivajo že svojo dokončno podobo. Mojstri iz orglarske delavnice Močnik pridno končujejo svoje delo, tako da bomo po njihovih obljubah že za božič peli Sveto noč ob spremljavi novih orgel. Celostna prenova pevskega kora pa bo dokončana predvidoma do velike noči. Vsa ostala načrtovanja in vizije pa so zaenkrat še stvar samostanskega kapitlja.

In ne pozabite! Vaši bratje iz Šiške se vas že navsezgodaj zjutraj vsak dan skušamo spomniti pri skupni molitvi, da bi tako vaše

radosti bile tudi naše veselje in vaše težave tudi naše skrbi. Veliko Božjega blagoslova iz Šiške v imenu celotne skupnosti s p. gvardijanom na čelu.

br. Ambrož Mušič

Ljubljana - Vič

Br. Andraž je že krepko zakoral v diakonsko službo, pel je že evangelij, tudi pridigal je že, vevrouk in obhajanje bolnikov nam veliko pomeni, le pokopal je doslej samo eno truplo (ali pa je bila žara, ne vem). Ker smo imeli pretekli teden kar 9 pogrebov, bi si želeli, da bi tudi on opravil še kakšnega, ne samo enega. Ampak on hodi še v šolo, preskočil je VI. letnik, dela licenciat, potem bo dr., kar seveda v res največji možni meri odgovarja projektu stalne formacije in študija. Tu mu veljajo vse čestitke! Bog naj blagoslovi to pot, provinci pa naj nakloni vsaj še enega kaplana!

Poleg njega povprečno starost v našem samostanu, ki je bil pred 100 leti le hospic, močno znižujejo štirje postulanti: »Stari borec« je Mihael izpod Nove Štife, ki je pozno poleti opravil maturo in sedaj obiskuje I. letnik TF. O, ko bi imel čas, kaj vse bi lahko še naučil naši dve kuharici! On ni več Miha, ampak Mihael, kar si je vedno želel. S prihodom kandidata Miha iz Bežigrada se mu je ta želja izpolnila. Da ne mešamo imen! Prvi je torej nadangel, drugi pa eden od kraljev. Tudi on hodi v I. letnik TF. Je študijski tip, Platon mu leži tako rekoč ob nogah, pa na računalno se spozna! Jezike ljubi še najbolj tiste na Daljnem vzhodu. Darko iz »totege« Maribora kot Mihael zelo lepo zavija in kar poje, seveda malo drugače, Jani iz Novega mesta, ki hodi že v II. letnik TF, pa spet po svoje. To ti je kvartet! Darko je zelo praktičen, vse zna okoli avtomobila in pozna drobovje računalnika. On se pripravlja na maturo. Bog naj

vse razsvetli in vodi! Njihov magister jih močno usmerja, vzgaja in uči.

Pisal bi še o zdravstvenem stanju bratov, pa jim to morda ne bi bilo všeč. Toliko pa že lahko zapišem, da se je p. Hieronimu levi bok lepo zacelil, da mu je dr. Cimerman rekel naj hodi »do bolečin«, le pazi naj se, da ne pade. No, to moramo pa itak vsi! P. Anton je dobil že drugo blokado v koleno, poleg tega pa še v računalnik. To drugo je zaenkrat rešeno, prvo ne bo nikoli.

P. Marjan, župnik, dekan, vikar province, »direktor« Antonovega doma (čeprav tega naslova sicer nisem nikjer zasledil, a ga dejansko opravlja) pravi, da moramo »izgoreti« za faro in ljudi. To se sliši zelo popolno, omenjeni to tudi dela, nekateri ostali pa se še ne bi dali radi tako hitro upepeliti. Kaj pravijo o tem odgovorni po provinci? Trenutno je na misi-jonu, sicer pa je tako pastoralno dejaven, da človek že ne more slediti. Ker ne morem vsega tega zaobjeti in je papir končno tudi drag, pa vaš čas še bolj, se bom omejil samo na koncerte v Antonovem domu v zadnjem času:

- 10.11. *je bil koncert skupine KRI-LA ob 15-letnici prepevanja.*
- 11.11. *koncert klape SRDE-LE(!!!!!) ob 40-letnici pet-ja. »Drenjali« so se celo ob papežu Janezu Pavlu II.! O, Dalmatinci lepo pojejo!*
- 18.11. *koncert vseh zborov in sku-pin, ki prepevajo na Viču. Je praznik sv. Cecilije, o kateri nekateri zlobni je-ziki vedo povedati, da ni imela posluha! Od kod to vedenje, vas vprašam?*
- 20.11. *koncert ritmično-duhovne glasbe. Meni osebno ta zvrst ne ugaja in sem pri-hranil 2 evra.*
- 9.12. *koncert zbora IPAVSKA (v cerkvi). Pevci so iz vse vi-pavske doline.*
- 16.12. *glasbena koncertna pred-stava Rožino popotovanje, izvajali ga bodo člani sku-pine ECCE iz Kamnika in Ljubljanski madrigalisti.*

Študentski dom je polno zase-den, vrtec še ne dela, kurjava in elektrika je bila za en mesec vredna 3.000,00 evrov (tudi za 4 učilnice, hodnike in dvorano). Pa še to bi rad povedal, da ni res to, da kjer je dim, je tudi ogenj. Ko so v dvorani vadili operni pevci, se je pred kakšnim mese-cem zares začel valiti dim. Brez vonja, sivkasto bele barve. Ni bil prah. Trije veliki gasilski avto-mobili so, hvala Bogu, zaman iskali ogenj. Odgovorne pa ta pojav skrbi, kajti vzroka še da-nes ne vemo.

Božji mir, ki vsak razum presega, naj napolni vaša srca!

p. Anton

Samostan Sveta Gora

Letošnje lepo vreme je poda-ljšalo tudi romarsko sezono, tako romarji in izletniki prihajajo na Sveto Goro še v mesecu decem-bru. Vse redne skupine romarjev so se zvrstile, razen Kraške de-kanije, ki se je letos pridružila romanju škofije Koper na Brezje. Še naprej ostaja naše glavno po-slanstvo spovedovanje romarjev, pri čemer nam pomagajo bratje iz Ljubljane, še posebno bratje sa-mostana Lj.-Šiška, za kar smo jim zares hvaležni.

Poleg praznovanja 290- letnice kronanja Svetogorske Kraljice in 100- letnice bazilike, smo obeleži-li tudi končanje soških bitk s slo-vesno spominsko mašo, pri kateri so bile izpostavljene tudi relikvije avstrijskega cesarja, blaženega Maksimilijana, ob navzočnosti predstavnikov vojskujočih se na-rodov v uniformah iz časa prve svetovne vojne. Sveto mašo je ob asistenci vojaških kuratov daro-val škof dr. Jurij Bizjak. Prihod-nje leto pa se bomo s spominsko mašo spomnili 90- letnice konča-nja prve svetovne vojne.

Od gradbenih del smo uspeli do-končati zunanjo zaščito (pred dež-jem in vlago) na južni in zahodni fasadi bazilike. Ko bodo zaščiteni

vsi zidovi, potem jo bo smiselno prepleškati tudi v notranjosti.

V pripravi so načrti za kanaliza-cijo odpadnih voda, ki bo poteka-la po poseki daljnovoda v smeri Grgarja, kjer se naj bi leta 2009 priključila na Novogoriško čistil-no napravo. Letos nam je uspelo pridobiti tudi načrte in gradbeno dovoljenje za Romarski dom in Družinski center. S pomočjo Raz-vojne agencije iščemo primerne razpise za pridobitev sredstev iz evropskih kohezijskih skladov. Vse te načrte izročamo po Sveto-gorski Kraljici Bogu. Če bo božja volja, potem se bodo tudi izvedli v doglednem času.

Tudi letos nam je uspelo, kljub manjšemu zapletu, organizira-li razstavo jaslic v Frančiškovi dvorani, ki bo že šesta po vrsti. Ta projekt pa je zajel tudi Solkan, kjer bodo na Placu postavljene jas-lice v naravni velikosti, otroci pa bodo panoje poslikali z božičnimi motivi. Ob skupnem dogodku, ki ga organizira Turistično društvo, Župnija Solkan in Štemaver iz ita-lijanske strani, bo blagoslov jaslic in petje božičnih pesmi. Skavti pa bodo prinesli betlehemsko lučko. Vse to pa bo ob ulici IX. Korpusa. Majhen korak v smeri velikega premika.

Kristus včeraj in danes, začetek in konec, alfa in omega. Njegovi so časi in vekovi, Njemu slava in oblast vekomaj. Amen. (RM).

Mir in dobro!

p. Bernard

Merrylands - Sydney

Začeli smo novo cerkveno leto, dan prej se je v Avstraliji začelo poletje. Poročila sva dobila komaj pred nekaj dnevi, pa se že mudi za novo številko. Za drugo letoš-njo številko je v moji odsotnosti poskrbel p. Valerijan, za tretjo številko pa časovna stiska. Zato danes prinašam noter.

P. Valerijan je v postnem času in za Veliko noč pomagal p. Ci-rilu v Melbourneu, zato je pri

nas priskočil na pomoč duhovnik rojak g. Edi Sedevčič. V ponedeljek po beli nedelji sem bil po kosilu že na letališču, na poti domov. P. Valerijan je ravno pristal z letalom iz Brisbana in čas, da sva se poslovila, je bil zelo kratek.

Na provincialnem kapitlju sem sodeloval prvič. Lepa izkušnja in še lepša priložnost, da odkriješ še kakšen talent. S tajnikom p. Tadejem in novomašnikom p. Tomažem smo si tudi razdelili administracijo. »Poglej, če je še kaj,« mi pravi p. Tadej. Hvalevredno je, da smo bili okrepljena ekipa – z gvardijani, skoraj tretjina naše province, da lahko bolj potipamo naš utrip. – Zadnji večer so Vičani pripravili čudovit literarni večer v novi dvorani Antonovega doma in predstavili znamenite svoje rojake. Toda na enega so pozabili – na p. Bazilija, ker zanj pač niso vedeli. Nanj sem jih opozoril ob koncu prireditve in upam, da se mu bomo oddolžili, ko bo mogoče.

Naslednje dni sem največ preživel doma v Tržiču in na Brezjah, kjer se je po smrti p. Primoža in p. Vitomirja zelo poznala vsaka pomoč pri bogoslužju in v spovednici. P. Rafael me je že prvo nedeljo povabil v Mošnje, kjer sem bil župnik štiri leta, na veliko veselje in presenečenje faranov. Tudi Brezjani so veseli moje vrnitve, sprašujejo za p. Cirila, naročajo pozdrave... Vesel sem bil obnovljenih prostorov v župnišču in pa novih bander v cerkvi, ki sem jih naročil še sam, ker so prejšnja dotrajala. Bogu hvala in dobrotnikom! Še sam sem naročil temu ali onemu rojaku, ki se je odpravljal v domovino, naj nese dar za Mošnje, ko bo šel na Brezje.

Seveda so kmalu tudi sosednji duhovniki zvedeli, da sem doma in so me povabili, da sem maševal in spovedoval drugod, obiskal sem skoraj vse župnije, kjer sem z Brezij pomagal ali nadomeščal. Nekaj je ostalo za naslednjo rundo. Pridružil sem se duhovnikom radovljiške dekanije na majski konferenci in na junijskem dnevu duhovniškega posvečenja, ko smo obiskali Žabnice, opatijo v

Možacu in Rezijo. Povabljen sem bil na dve birmi, eno smo imeli v domači župniji. S tržiškim župnikom g. Romanom sva sošolca in sva največ somaševala skupaj v mesecu maju, ko so šmarnice, pa prošnje procesije imamo skoraj na vseh podružnicah in v fari pred vnebohodom. Domači farani so me prav tako spraševali, kako je v Avstraliji. Dve gospe Tržičanki pa sta me, ko smo čakali na pošto, celo vprašali: »Gospod, kako je kaj na Madagaskarju?« Mislili sta pač, da sem tam. »Kaj pa jaz vem,« sem jima odgovoril.

Na praznik svetega Rešnjega Telesa sem sodeloval pri procesiji na Brezjah, v nedeljo sem vodil procesijo v Ljubnem na Gorenjskem. Župnik g. Roman Mihor že težko hodi po strmih klancih, zato bo še kdaj vesel pomoči sosedov na Brezjah, po možnostih in dogovoru.

Dan province je bil skrbno pripravljen, vreme lepo, »družčina pa tud'«. P. Gregor mi je prišepnil, ko smo se izkricali po plovbi, da je on poskrbel za bučen aplavz.

Tudi s slovenskimi škofi smo se srečali. Na kapitlju s škofom dr. Jurijem Bizjakom, ob birmah z ljubljanskim pomožnim škofom dr. Antonom Jamnikom, z g. nadškofom sva se srečala na praznik Marije Pomagaj ob romanju ljubljanskih župnij na Brezje. Soboški škof g. Marijan Turnšek je vodil letošnje srečanje bolnikov na Brezjah. Novomeškega škofa g. Andreja Glavana pa sem obiskal osebno, ko sem se vračal z obiska sorodnikov v Beli Krajini.

Na dan državnosti sem se vrnil iz poletja v zimo. P. Valerijan je v nedeljo spet odšel v Kraljičino deželo, kjer je tudi v zimskem času skoraj poletno toplo. Pri nas je to zimo in pomlad pošteno namočilo, še poletje je letos bolj sveže. Marsikatero znanco je skrbelo, kako se bom vrnil v Sydney, ker so mediji poročali o poplavih, pa v našem koncu ni bilo nič hudega, le telovske procesije niso mogli imeti zunaj. Sydney je pač velik. Bolj je bilo kritično v centru mesta in proti severovzhodu, v okolici Newcastlea.

V juliju smo sprejeli križ prijateljstva in ikono Matere Božje, ki sedaj potujeta po prostrani Avstraliji. Pred svetovnim dnevom mladih, ki bo prihodnje leto od 15. do 20.7., bodo pripravili tudi tritedensko peš romanje.

Prvi in drugi dan avgusta nas je p. Ciril vse brate povabil na sestanek in bratsko srečanje v Kew, kjer smo somaševali ob 10. obletnici + p. Bazilija. Obiskali smo njegov grob v Keilorju. Dva dni potem sem spet potoval z letalom v Perth, kjer obišče eden od naju rojake za deset dni in mašuje dve nedelji zapored v cerkvi sv. Kierana v Osborne Parku. Med tednom sem bival pri frančiškanih v Maylandsu, kjer so pred nekaj leti zgradili popolnoma nov samostan v stanovanjskem naselju: tri velike hiše z dvoriščem, v prvi hiši je kapela (cerkve nimajo), v drugi obednica in rekreacijska soba. Redovno družino sestavlja pet bratov: štirje so duhovniki in hodijo pretežno pomagat in nadomeščat župnike v razne župnije, brat Robert – laik – pa je profesor na Aquinas College-u, kjer imajo 11.000 dijakov. V istem kraju imajo samostan in misijon tudi poljski frančiškani, najstarejši, p. Boleslav, je pred kratkim dopolnil 90 let.

Prvo nedeljo v septembru, ko smo obhajali tudi 100-letnico kronanja Marije Pomagaj, smo pri nas praznovali očetovski dan, otroci in učiteljice Slomškove šole so pripravili kratko prireditev v cerkvi. Namesto običajnega piknika (BBQ) smo dobili za kosilo klobase. Nekateri so pogrešali dobri stari BBQ, vendar je sprememba dobro dela, klobase pa vselej dobro teknejo. Sredi septembra je praznovalo 50-letnico Slovensko društvo Sydney, p. Valerijan je vodil sv. mašo na Društvu pri kapelici Marije Pomagaj, ki smo jo postavili lani za 15-letnico samostojne Slovenije. Naslednjo nedeljo, 23.9., je bilo spet živahno: družinska maša, prvo sv. obhajilo treh otrok, 40. rojstni dan p. Darka, na odru pa so mladi igralci KUD Drežnica uprizorili igro Sobota greha. Zadnjo nedeljo smo imeli v Mer-

rylandsu redno birmo, generalni vikar msgr. Robert McGuckin iz Parramatte je podelil zakrament štirim birmancem. Kosilo so pripravili na Slovenskem društvu, hkrati si je gost birmovalec ogledal predstavitev slovenskih domačih običajev Drežničanov in video »Tam, kjer teče bistra Soča, tam je moj dom.«

V soboto pred Frančiškovo nedeljo smo se z enim avtobusom in nekateri z osebnimi avtomobili odpravili v Canberro na 33. slovenski koncert »Spoštuj preteklo, živi danes, delaj za prihodnost«. Letos so pripravljali koncert p. Ciril, ekipa iz Melbournea pod vodstvom Anite Fistrič in seveda domači. Koncert je bil eden najboljših, kar 33 točk nastopajočih za 33. jubilej, in v nedeljo skupna sv. maša. P. Valerijan je po kosilu odpotoval v Melbourne, kjer je spet nadomeščal tri tedne, ko je šel p. Ciril na oddih.

Miklavž tudi letos ni pozabil na nas. Na njegov god smo imeli pri Sv. Rafaelu srečanje bolnikov in upokoencev. Četrtekova sv. maša dopoldne, ko se zbere molitvena skupina, je vedno lepo obiskana. Še večje srečanje nas čaka v tem tednu – »REUNION« za rojake, ki so srečali še enega Abrahama – to so tisti, ki so v Avstraliji 50 let in več. Prijavilo se jih je več kot 200. Srečanje organizira arhivska organizacija HASA NSW, ki hoče zbrati in urediti spomine in pričevanja naših rojakov.

»Ko ves je svet objemal mrak, privzel človeško si telo v deviški svoji Materi – o čudo vsemogočnosti!« (iz pesmi pri večernicah v adventu)

Božji Sin ostaja Bog z nami – človek, nam enak v vsem, razen v grehu. On stoji pri vratih in trka (prim. Raz 3,20).

Blagoslovljen praznik Gospodovega rojstva 2007 in srečno leto Gospodovo 2008 želiva

p. Darko in p. Valerijan

Benin:

Prvi misijonar za Francijo

Kot smo to svoj čas govorili, se danes uresničuje. Na začetku letošnjega pastoralnega letu v oktobru, je škof Pascal iz Natitingouja v dogovoru s škofom iz Aix en Province v Franciji poslal prvega misijonarja Fidei Donum za 3 leta v to pobrateno škofijo. Vsi duhovniki, redovniki, redovnice smo bili ves dan skupaj s škofom v pripravi novega pastoralnega leta, ki ima za temo: Škofija v službi pravičnosti, sprave in miru; ta pastoralni dan pa smo zaključili s slovesno sv. mašo v stolnici, kjer smo Abbe Mathurin-a KUNIGI-ja poslala v misijone. Sv. maša in odposlanje prvega domačega duhovnika v misijone sta bila polna emocij. Evropski misijonarji smo podoživljali svoje odposlanje v misijone, tukajšnji domači duhovniki pa so živeli nov, še ne videni dogodek v 60 let stari škofiji Natitingou. Škof je na široko razložil misijonsko poslanstvo Cerkve. Čeprav bi Abbe Mathurina doma še kako potrebovali in je to za škofijo velika žrtev, je potrebno vedno imeti odprta obzorja in čutiti s potrebami vesoljne Cerkve. Istočasno je čutil tudi veliko dožnost in hvaležnost do škofije Aix en Province, ki je poslala svoj čas kar nekaj misijonarjev v našo škofijo. Ko prejmeš dragoceni dar vere in duhovnikov, moraš znati za to izraziti konkretno hvaležnost. Abbe Mathurin, ki je učen duhovnik, miren, tih, kontemplativen in hkrati zelo dejaven, se je s solzami v očeh poslovil od domače zemlje, ljudstva in duhovnikov in izrazil močno upanje, da bomo ostali povezani na vse možne načine. Tisti večer še ni bil gotov, če bodo vse formalnosti (viza za Francijo) zanj urejene, a čez nekaj dni je že dobil vizo in zelena luč za misijon je bila dokončno odprta.

Kot zunanje znamenje odhoda v misijone mu je škof Pascal izročil Sv. pismo, ki je moč in luč na poti misijonarja. Francoska Cerkve že sprejema prve misijonarje iz afriške Cerkve. Ali jih bo slovenska Cerkve tudi?

Pokopali smo tudi 38 let starega duhovnika, Pierre KOUAGOU. Posvečen je bil leta 2002 v Permi, 22 km od nas skupaj s svojim sobratom Otamarijem Dieudonnejem, ki sedaj študira cerkveno pravo v Rimu.

Bila je to kratka pot, a polna veselja in trpljenja. Po značaju je bil Pierre zelo vesel človek. Povsod ga je sejal. Veselje je sejal tudi na enotedenskih pevskih vajah zborov iz plemena Otamarijev. Gorel je za dobro petje v svojem domačem jeziku. Ko mu je prišla v srce kakšna dobra melodija, jo je hotel takoj deliti z drugimi. Prav tako je močno propagiral vsako dobro liturgično pesem, ki je prišla komur koli. Tako se spomnim, kako se je veselil izredno uspele evharistične pesmi, ki smo jo peli za obhajilo. Besedilo je bilo kratko, preprosto, teološko nesporno in v srce prodirajočo. Prav takšna je bila tudi melodija. Ko jo je prvič slišal, jo je takoj začel širiti med kristjani.

Bil pa je v določenih stvareh zelo odločen in kar je spoznal za resnico, tega se je držal. Če je kdo ravnal proti temu, pa naj si bo celo škof, mu je to jasno rekel. Tako ga je to marsikaj stalo v življenju. Sedaj je vsega konec in ostaja le večni počitek pri Gospodu, tako vsaj upamo. Zelo ganljiv je bil govor škofa iz sosednje škofije Djougou. Pred kratkim sta načrtovala, da bi mu prišel pomagat v njegovo škofijo. Bil je poln dobre volje in predane razpoložljivosti za to poslanstvo.

V trenutku zadnjega slovesa v cerkvi nas je do dna srca pretresla pesem slovesa, ki jo je pel Emil iz njegovega plemena Otamarijev. Besedilo, melodija, ritem so tako globoki, da človeku dajo čutiti dokončnost in krutost smrti, pa tudi upanje, ki ga pri-

naša Božji Sin, Vstali. Če bom tukaj umrl, si želim, da mi pojejo na pogrebu to pesem. Predvsem pa, da poje zbor Otamarijev, saj imajo izredno močne, prodorne melodije, ritme in besedila.

Pred dnevi imeli lepo sv. mašo s srečanjem katehistov. Vse je bilo lepo; na srečanju katehistov so le nekateri manjkali, ker jih je šola zadržala. Dijaki imajo v župniji namreč že tudi verouk in sedaj jih šola zaposli tudi v sredo popoldne. Svoj čas je šola bila zaveznica evangelizacije, sedaj je postala moteč element številka 1. Dijaki so popolnoma zasedeni in razen šole, skoraj ne moreš z njimi računati, razen nekoliko v soboto in v nedeljo.

Danes smo slovesno praznovali 50-letnico Karitasa v Beninu. Prišle so delegacije iz vsega Benina. Ob 9h slovesna zahvalna sv. maša. Somaševanje sta vodila dva škofa in duhovniki iz vsega Benina. Petje in glasbo je zagotovil mladinski zbor iz stolnice. Na koncu sv. maše smo imeli nabirko vseh škofijskih Karitas za vzdrževanje sirot in vseh drugače ogroženih otrok. Sirot je zaradi težkih bolezni staršev, zaradi AIDS-a vedno več. Po sv. maši so vse škofijske Karitas pripravile svoje stojnice, kjer so predstavili svoje delo in ponujali tudi priložnostne izdelke (žgane arašide, sirope, vezenine, obleke iz platna idr.) za prodajo. Bilo je seveda tudi veliko petja, plesa in bogato kosilo. Brez dobre jedače in pijače za veliki praznik v Afriki ne gre. Ko je praznik, takrat se dobro je in pije. Po tem se namreč meri veličina in uspešnost praznika.

Lep pozdrav in povezanost v molitvi. Bodimo dobri in verni, dokler smo še na tej strani smrti.

Eno v Gospodu.

Vaš p. Pepi

Pismo najmlajšega župnika v provinci

Dragi sobratje in vse sestre, ki prebirate to interno glasilo slovenskih frančiškanov. Želim zapisati te vrstice kot pismo namenjeno vsem Vam.

Na god Marije snežne, 5. avgusta, letos je bilo to na nedeljo, sem po besedah našega dekana dekanije Nova Gorica, g. Aleša Rupnika, pri 10. maši na Kostanjevici, sprejel kot najmlajši župnik naše province in tudi v dekaniji kot kaže statistika, župnijo Nova Gorica - Kapela v posest, kakor je to zapisano v dekretu našega škofa msgr. Metoda Piriha. S tem se je pričelo zame novo obdobje služenja Bogu po načinu in vzoru sv. Frančiška. Svojo pot sem pričel prav na Kostanjevici pred 17. leti in jo potem nadaljeval na Sveti Gori v noviciatu, Ljubljani v klerikatu ter kot kaplan v Mariboru in Novem mestu. Sedaj pa kot mlad duhovnik stojim pred novim življenjskim izzivom.

Mirno morem zapisati, da v 60-letni zgodovini župnije (1947 je nastal vikariat, leta 1954 pa župnija) še nobeden izmed dosedanjih kostanjeviških župnikov ni sprejel tako urejene župnije, kot sem jo jaz. Ob tem dejstvu se že-

lim zahvaliti vsem osmim župnikom (p. Anastaziju Bajuku, p. Andreju Vovku, p. Lojzetu Kosu, ki je bil dvakrat župnik, pokojnemu p. Petru Vrtačiču, p. Jožetu Urbanji, p. Nikolaju Žvoklju, p. Mateju Papežu in p. Davidu Šrumfu, mojemu neposrednemu predhodniku in sedanjemu dragemu sodelavcu). Bog plačaj za premnoga

dela, za vse moči in energijo, ki so jo vložili, da je danes župnija Nova Gorica - Kapela takšna kot je, lepa in živa.

Župnija je srednje velika. Ima 5000 prebivalcev, ki na kostanjeviški hribček prihajajo tako iz mesta Nova Gorice kot tudi bližnje okolice, pa iz vasi Stara Gora. Cerkev Gospodovega oznanjenja je na vrhu kostanjeviškega hribčka, ki ima čudovito razgledno lego in je tudi sicer zelo priljubljena rekreativna in izletna točka v vseh letnih časih. Ljudje vseh starosti na Kostanjevico - Kapelo zelo radi prihajajo, čeravno je za mnoge starejše hrib kar velika ovira, vendar marsikoga pripelje avtomobil dobrih ljudi. Tako je, danes asfaltirana in ponoči razsvetljena cesta, vedno polna pešcev, kolesarjev, avtomobilov in celo avtobusov, ki prihajajo zaradi obiska grobnice in knjižnice. Župnija pa ni samo na lepem kraju, ampak je tudi duhovno bogata in živa. Kot po mnogih drugih

župnijah, so tudi pri nas prisotne številne skupine, ki dajejo župnijskemu življenju veselje in pričevalnost. Zato v življenju župnije ni toliko prisotno vprašanje, kaj bomo še ustanovili, ampak kako bomo to, kar je že, peljali naprej, da bo še boljše. In prav tu se mi, kot najmlajšemu in najmanj izkušenemu župniku v provinci, porajajo misli, ki jih želim deliti z vami.

Biti danes župnik, oziroma duhovnik, ki je odgovoren za pastoralno dogajanje v župniji, je malo drugače kot je bilo to pred desetletji. Vse se spreminja, tako tudi način dela duhovnika- župnika na župniji. Če je bil včasih tisti, ki so ga vsi ubogali na besedo, pred marsikom tudi trepetali, je danes župnik tisti, ki mora bolj kot pridigati in ukazovati, ljudi poslušati, razumeti in svetovati, zato je delo na trenutke utrujajoče, ker terja od človeka, da je pripravljen biti ranljiv, sprejeti ponižanje in po vseh padcih in nasprotovanjih iti naprej. Potem so danes ljudje siti in presiti vsega.

Ogromno ponudb iz vseh strani more danes človek srečevati v življenju; premnoge ponudbe nudijo hiter in zanesljiv uspeh. Pri delu na župniji pa ni tako, saj se trudimo slediti Božji besedi zapisani v Svetem pismu, trudimo se slediti

Božjim zapovedim in temu, kar je učil Jezus v evangelijih. Skratka, z eno besedo se trudimo hoditi po ozki poti. Zato je bilo po eni strani lažje govoriti pred desetletji, ko so ljudje lažje in bolj poslušali; ko so hrepeneli po druženju in najrazličnejših ponudbah... tudi prepevali so več in iz srca, saj so bili pevski zbori na župniji skupine, ki so povezovale premnoge župljane. To so samo nekatere razlike med včasih in danes. Sicer pa mi je dano živeti v skupnosti, kjer so ob meni kar trije bivši župniki, ki so na Kostanjevici veliko postorili in narediti, še posebej p. Lojze in p. Andrej, ki sta župnijsko življenje v tej meri kot je danes, postavila na noge. Mnogi danes že odrasli ljudje so »shodili« v veri prav pod njunim budnim očesom, darovi in sposobnostmi, s katerimi sta obdarjena. Mirno lahko zapišem, da se še dandanes čuti vzdušje, pesem in veselje, ki sta bila prisotna v času njunega župnikovanja. Tako moreva midva s p. Davidom, ki je bil moj predhodnik, te stvari samo še nadgrajevati in dopolnje-

vati, seveda v duhu časa v katerim živimo. Prav nikoli pa ne moremo obuditi časov, ki so bili ali delati po načinu in tako kot se je to delalo v 60. in 70. letih prejšnjega stoletja na župniji. Seveda so tudi drugi sobratje za prej omenjenima

in nama s p. Davidom postorili na Kostanjevici veliko stvari. Ni moj namen omenjati vseh posameznih njihovih del. Osebnostno si želim v tem pismu nakazati samo moja razmišljanja...

Naša župnija na zahodu naše drage države Slovenije se v tem mesecu prav na poseben način odpira v Evropo. Odprtje meje z Italijo

prinaša nove izzive, o katerih moremo za zdaj samo še govoriti in sanjati. Kaj pa se bo dejansko zgodilo, pa bo verjetno potrebno počakati še nekaj let. Če so se z zaprtjem meje 1947. leta zgradile težke pregrade med ljudmi, bodo sedaj te pregrade padle ali se počasi podirale... Želeti si je, da bi tudi kot župljani te še do danes obmejne župnije mogli k temu kaj doprinesiti. Sicer pa meje med državami ostajajo še naprej, kot to rad poudarja moj predhodnik p. David, le da jih bomo mogli sedaj prestopati brez kakršnihkoli formalnosti in dokumentov.

Ob koncu želim zapisati še, da je lepo župnikovati ob sobratih, ki ti pomagajo in ljudeh - sodelavci, ki s tabo sodelujejo. Zato s pogumom in vero gledam v prihodnost. Težave in problemi naredijo življenje pestro in zanimivo ter preizkušajo vero. Vsem želim blagoslovljen in miren božič, ter zdravo in srečno prihajajoče prestopno leto 2008.

p. Krizostom

Kaj pričakuje red od nas?

Na to vprašanje bi mogli kratko odgovoriti: Red pričakuje od nas, da bi bili pravi sinovi sv. Frančiška Asiškega v duhu in po predpisih našega Vodila in generalnih konstitucij.

1. Red manjših bratov, ki ga je ustanovil sv. Frančišek je redovna družba, katere člani se vpričo Cerkve zaobljubijo **spolnjevati sv. evangelij po Vodilu**, ki ga je dal isti sv. Frančišek in potrdil papež Honorij III. Vodilo, razglašeno v papeževi buli, je temelj redovne zakonodaje. Vsi bratje so ga dolžni zvesto spolnjevati zaradi zaobljube, ki jo je Cerkev sprejela. Nobenega člana Vodila ne smemo imeti za razveljavljenega. Vse je treba razumeti in neokrnjeno kot živo enoto spolnjevati, kot je hotel sv. Frančišek, v duhu Cerkve in zdravega redovnega izročila (čl. 1 GK). Podrobneje to določajo GK.

2. Evangelij. Ker je življenje in Vodilo bratov spolnjevanje svetega evangelija, naj se bratje posvečajo branju in premišljevanju svetega evangelija in drugih knjig Svetega pisma. Tako bodo napredovali v razumevanju božje besede in dosegli večjo popolnost. Bratje naj hkrati z Vodilom skušajo raziskovati tudi življenje in spise sv. Frančiška in njegovih učencev, da bi vedno bolj spoznavali in zvesto ohranjali »duha Ustanovitelja in njegove namene« (GK čl.2).

3. Zaobljube. Najpomembnejše v redovnem življenju so tri zaobljube, t.j. zaobljuba pokorščine, uboštva in čistosti. Spolnjevali naj bi jih v duhu Vodila...

Pokorščina. Zaradi Boga naj se odpovedo lastni volji ter hitro in z veseljem, ubogajo svoje predstojnike v vsem, kar so Bogu obljubili spolnje-

vati in ne nasprotuje vesti ali našemu Vodilu (DUU št. 11).

Uboštvo. Zaobljuba uboštva je naša posebnost. Zato so GK tej zaobljubi posvetile posebno poglavje in to IV. Še vedno je poudarjeno, naj si bratje ničesar ne prilaste. Čl. 75 & 1 pravi: Resnični posestniki zgradb in dobrin, ki so bratom za življenje in delo, ostanejo tisti, ki jim bratje služijo, ali dobrotniki, ali Cerkev, ali sveti Sedež. Tega naj bi se vedno zavedali. Zgradbe, postavljene za brate, in vse, kar si bratje poskrbe ali uporabljajo, naj času in krajem primerno ustreza uboštvu. (Čl. 74 & 2). Bratje naj se spominjajo svojega ubožnega stanu in se trudijo tako živeti, da bodo zares ubogi v rabi stvari in v duhu, da jih bodo za take vsi spoznali in da bodo v Cerkvi vedno priče osebnega in skupnega uboštva (čl. 76 & 4). Delo je reden in najvažnejši način za pridobivanje vsega potrebnega (čl. 80 & 1). Kjer bi se provincialu zdelo potrebno in primerno in bi koristilo kot zgled prosti miloščini od hiše do hiše, naj bratje »z zaupanjem gredo po miloščino, vendar samo v mejah svoje province« (čl. 81 & 2). Vsi bratje, predstojniki in podrejeni, naj denar uporabljajo, kakor je ubogim primerno in naj bodo strogo odgovorni skupnosti. Pri rabi denarja naj bodo bratje popolnoma odvisni od predstojnikov. Naj ne prosijo samo za dovoljenje, ampak naj zvesto dajo obračun o prejemkih in izdatkih.

Predstavniki naj se izogibljejo vsakega kopičenja in trgovanja. Denar naj uporabljajo za življenje potrebščine in za versko in karitativno dejavnost (Čl. 82 & 1,2).

4. Pogovor z Bogom. Liturgično življenje. Bratje naj opravljajo evharistično daritev, molitveno bogoslužje in ostale pobožnosti vsi skupaj in z verniki po predpisih Cerkve (čl. 16). Skupna molitev ni vezana na kraj, ampak na skupnost bratov. Redno pa je treba dati prednost cerkvi ali kapeli, bodisi, ker je kraj svet, bodisi, ker se tako božjemu ljudstvu daje uspešnejši zgled molitve (čl. 17 & 3).

Premišljevanje in druge pobožnosti. Bratje naj se trudijo po Vodilu za duha molitve in pobožnosti. Treba je, da vsak dan premišljujejo, da vsak mesec opravijo duhovno obnovo in vsako leto duhovne vaje. Trajanje premišljevanja, duhovne obnove in duhovnih vaj določi provincialni kapitelj (čl. 19 & 1,2). Bratje naj goje veliko pobožnost do presvete evharistije, visoko cenijo pobožnosti, ki pospešujejo združenje s Kristusom. Prav tako naj bratje goje posebno pobožnost do preblašene Device Marije, zlasti Brezmadežne, ki je zavetnica našega reda. Gojijo naj tudi pobožnosti, ki jih priporoča izročilo našega reda. Ob mesečni duhovni obnovi ali drugem primernem času naj bo kapitelj za duhovno prenovalo (čl. 22). Predstojniki naj poskrbe, da bodo pri mizi primeren čas posvetili duhovnemu branju, predvsem iz Svetega pisma (čl. 23).

5. Spokorno življenje. Post in druge vaje pokore naj se opravljajo skupno kot znamenje sodelovanja reda v skrivnosti Kristusovega trpljenja in da bi mogli pomagati njegovim udom, ki jih stiska lakota, revščina, bolezni in nesreče (čl. 24).

Čas od praznika vseh svetnikov do praznika Kristusovega rojstva, čas petintridesetdnevnega posta in vsak petek naj bo bratom čas pokore (čl. 25 & 1). Samostanski kapitelj naj odredi oblike pokore prilagojene prilikam časa in kraja (čl. 25 & 2). Bratje naj pogosto pristopajo k zakramentu pokore. Tako bodo napredovali v resničnem spreobrnjenju in se popolneje združili s Kristusovim telesom (čl. 26 & 1).

Ko bolni brat prejema zakrament bolniškega olja, naj bo prisotna vsa bratska skupnost ali naj vsaj zanj moli. Vsi bratje naj se po zgledu sv. Frančiška spomnijo, da je smrt prehod iz časnega življenja v Gospodovo slavo in zadnja življenjska daritev, s katero se dopolnijo zaobljube (čl. 27).

6. Bratska ljubezen. Vsi bratje, ki so se Bogu posvetili po zaobljubi istem Vodilu, sestavljajo isto bratstvo. Služijo naj edinosti duha in vezi miru, čeprav se razlikujejo po narodnosti, kulturi in običajih. (čl. 32) Bratje naj tekmujejo v medsebojni ljubezni (čl. 39 & 1). Vsi bratje in vsak posameznik naj izkazujejo posebno čast in hvaležno spoštovanje starejšim bratom (čl. 37 & 1). Molijo naj za rajne brate.

7. Skupno življenje. Vsi bratje se morajo tako držati skupnega življenja, da bodo »kot v Kristusu združena družina« obnavljali bratske odnose. To pa zahteva enodušno spolnjevanje Vodila in konstitucij, podoben način življenja in udeležbo pri dejanjih vsega bratstva, predvsem pri skupni molitvi, apostolatu in domačih dolžnostih. Vse dobrine naj pridejo od koderkoli, morajo služiti v korist skupnosti. Dnevni red naj bo prilagodljiv različnim pri-

likam in opraviлом (čl. 40). Habit, ki je običajen v redu manjših bratov, sestoji po Vodilu in izročilu reda iz tunike in kapuce temno-sive ali rjave barve in belega pasu. Rabo habita je mogoče prilagoditi posebnim pogojem. Tako smejo bratje uporabljati drugo obleko, ki jo določi provincialni definitorij. Pri rabi obleke in obutve naj vsi pazijo na uboštvo in ponižnost našega stanu (čl. 46). Predstojniki naj skrbno pazijo, da bodo posameznim bratom poskrbeli reči, ki so potrebne glede na kraje in čase in osebne pogoje; odvečnih naj ne dovoljujejo, potrebnim pa naj ne odrekajo (čl. 50).

8. Odnosi do drugih družin sv. Frančiška. Bratje naj prisluhnejo raznim potrebam in nudijo vsem frančiškanskim redovnicam pomoč in nasvet (čl. 60 & 1). Vešči duhovni voditelji redovnic, ki jih določi provincial, naj skušajo vlitati in poglobiti duha molitve, zgled pristnega uboštva in misijonsko gorečnost, da bo čim bolj uspešno cvetelo kontemplativno življenje teh samostanov v Cerkvi in svetu (čl. 62). Svetni tretji red ali svetno bratovščino sv. Frančiška povezuje s prvim redom skupen izvor in posebni božji darovi. Sv. Sedež je zaupal skrb zanj I. redu. Vsi bratje naj ga visoko cenijo in kar se da posvečujejo. Nujen je za dosego polnosti frančiškanskega duha, zakaj v Cerkvi in svetu ima svoje lastno poslanstvo.

9. Apostolsko življenje. Osnovni frančiškanski apostolat je evangeljsko življenje v preprostosti in srčnem veselju. Bratje, ki so se z redovnimi zaobljubami posvetili službi Kristusu in Cerkvi, naj vse življenje in dejavnost usmerijo v to, da bi se razodela božja slava v svetu. Z besedo in dejanjem naj pričajo o Kristusovi navzočnosti in prihodu božjega kraljestva (čl. 93). Bratje razodevajo frančiškansko dejavnost v Cerkvi in svetu na različne načine: kot skupnost s kontemplativnim življenjem, s pokoro in raznimi deli, opravljenimi za skupnost; v člo-

veški družbi z intelektualnimi in materialnimi opravili, s pastoralnim delom po župnijah in drugih cerkvenih ustanovah (čl. 94).

10. Misijonska dejavnost. Vse naše bratstvo je določeno za misijonsko delo in sodeluje v poslanstvu Cerkve po zgledu sv. Frančiška in po njegovi volji, ki jo izraža Vodilo. Vsakemu se daje možnost, da gre v misijone, če ga Bog kliče. Vsaka provinca naj bi imela kakega brata v Kustodiji sv. Dežele.

11. Vzgoja. Red ima veliko skrb za vzgojo svojih članov. Redovno oblikovanje bratov mora biti skladno povezano s človečansko in civilno vzgojo bratov. Vsa vzgoja gojencem mora biti prežeta z apostolskim duhom, da bodo vsak po svojih močeh pripravljani z besedo in zgledom povsod nositi evangeljsko besedo, da bi se širilo Kristusovo telo, ki je Cerkev. Disciplina je nujen pogoj celotne vzgoje. Z njo se postopoma doseže gospostvo nad samim seboj in je »močna opora skupnega življenja in medsebojne ljubezni«. »Izvajaj naj se pa tako, da bodo gojenci notranje pripravljeni sprejeti avtoriteto predstojnikov iz iskrenega prepričanja, to je zaradi vesti in nadnaravnih razlogov« (čl. 146). Po teh načelih naj bi se vršila vzgoja do slovesnih zaobljub. Kljub temu se mora nadaljevati še po slovesnih zaobljubah na primeren način.

To, kar od nas pričakuje red, moramo spolnjevati, če hočemo biti pravi frančiškani, to je najmanj. Prizadevati se moramo še za višjo stopnjo frančiškanske popolnosti po vzgledu sv. Frančiška in njegovih svetih bratov. Dobro je, da primerjamo svoje življenje s pričakovanjem reda.

Referat je bil prebran na seji sveta za duhovnost in liturgijo dne 12. septembra 1983.

+ p. Marijan Valenčak

Romansirane svetniške biografije

Kakor sem že omenil v prejšnjem razmišljanju, obstajajo različne zvrsti svetniških življenjepisov: poleg strogo zgodovinskih in dokumentiranih, kakor so oni, ki jih dandanes zahteva vatiškansko ministrstvo za proglaševanje svetnikov, se med verniki širijo tudi razne vrste svetniških pravljič ali pa tudi obrtniško sestavljenih žitij, in podobno. Tu bom na kratko orisal zvrst, v kateri se avtorji poslužujejo navideznih zgodovinskih ozadij za širjenje svojih lastnih idej. Gre za dva mojstra leposlovja: za Marjana Rožanca, ki nam riše zanj najbolj pomembni odsek življenja Božjega služabnika Friderika Baraga, in za Nikosa Kazantzakisa, ki nam predstavlja Božjega Ubožca sv. Frančiška Asiškega.

I – Baraga pod očali Marjana Rožanca

Marjan Rožanc (1930-1990) v svoji knjigi *Indijanska zima* (Ljubljana 1989) pravilno misli, da se svetništvo ne sme presojati samo po zunanjih uspehih, »po številu spreobrnjenih Indijancev« ali »po številu in lepoti postavljenih cerkva« ali »po škofijski palici« (str. 140), ampak po delih ljubezni do bližnjega, posebno še tiste ljubezni, ki se poraja med moškim in žensko.

V ta namen obravnava npr. dejstvo, da se je Baraga kot gimnazijski študent zaročil s hčerko profesorja Jurija Dolinarja, toda ko se je leta 1821 dokončno odločil, da postane duhovnik, je o tem obvestil tudi svojo zaročenko Annette (Netti), ki je 5 let zatem umrla za jetiko, ali bolje od

žalosti. Rožanc delikatno namiguje, da Baraga s svojo izredno gorečnostjo pri spovedovanju in v spokorjenju, in potem v Severni Ameriki, ko se v hudi zimi poda na milje in milje daleč na krpljah, da previdi samo par Indijancev, hoče s tem oprati s sebe neki čut krivde za prezgodnjo smrt svoje ljubljene zaročenke.

Potem navaja Baragovo navezanost na sestro Antonijo, ki si jo izbere za svojo duhovno vodnico, ji v pismih odpira svojo vest, jo pregovori, da hodi k njegovim nedeljskim mašam v Šmartnem pri Kranju in da se z njim odpravi v misijone. Kakor namiguje Rožanc, Baraga sam razvidi, da je v tem nekaj narobe, ker se o tem spove svetemu Klemenu na Dunaju (str. 11).

Na svoji misijonski postojanki med Indijanci ima priliko krstiti neko osirotelo deklico Tibiki, ki ji ponudi mesto zakristanke. Ko ta zboli za kolero, se Baraga spomni, kako je sveti Frančišek iz ljubezni do Kristusa poljubil nekega gobavca, in jo tudi on v svoji vnemi poljubi, potem pa s poljubi kar nadaljuje.

Naj kar tukaj pripomnim, da se Rožanc prav nič ne ozira na zgodovinska dejstva. Vsa svoja pisma, sestavljena tako v Evropi kakor v Ameriki, Baraga naslavlja ne na Antonijo, ampak na svojo starejšo sestro Amalijo, to pa zato, ker išče v njej neko nadomestilo za svojo ljubljeno mamo, ki jo je moral zapustiti, ko je imel 8 let. Antonija se je pa leta 1824 poročila s Feliksom pl. Höffern, in se je šele po smrti svojega moža, leta 1830, odločila, da bo šla k svojemu bratu

v Ameriko misijonarit. Dosegla ga je šele leta 1838, na Baragovi tretji misijonski postojanki v La Pointe, o kateri Rožanc sploh ne govori, toda zaradi hude revme ga je morala že po enem letu pustiti samega in oditi v bolj tople južne kraje. Ta prva slovenska laiška misijonarka je končala v neki podstrešni sobici v Ljubljani, popolnoma osamljena in zagrenjena, kjer je umrla, po smrti maziljena, 21. maja 1871.

Glede indijanskega dekleta Tibiki sumim, da gre za Marjano Lasallière Fisher, priletno vdovo, ki je bila Baragova misijonska pomočnica, tolmačica za Indijance in katehistinja, in o kateri so nekateri belci širili klevete, da ima z Barago bolj intimne odnose. Naš misijonar se je takoj, ko je zvedel za ta namigovanja, preselil drugam. Misijonar Franc Pirc, ki je Barago zamenjal na prejšnji postojanki, jo je povsem rehabilitiral. Rožanc je pa iz priletne vdove umetniško ustvaril mlado dekle.

Iz istih umetniških razlogov skuša Rožanc čim več dogodkov združiti v enem samem kraju. Znano je, da je Baraga bil kaplan ne samo v Šmartnem pri Kranju, ampak tudi v Metliki. Rožanc se za to ne meni, in tako razne napake metliškega župnika Marka Derganca in kaplana Antona Sandovina pripisuje ubogemu šmartinskemu župniku Juriju Kalanu in njegovemu kaplanu Jakobu Klobusu.

Zaradi dramskih razlogov Rožanc postavlja smrt misijonarja Lovrenca Lavtižarja kar v leto 1831, med tem, ko je ta prišel v Ameriko šele leta 1854 in umrl

leta 1858, ne na poti iz Arbre Croche, prve Baragove postojanke, ampak v državi Minnesota, kjer je zmrznil na jezeru Red Lake.

Toda take in podobne zgodovinske netočnosti ne morejo zmanjšati vrednote Rožančeve predstavitve Baragove osebnosti, saj so zelo razširjene med pisatelji svetniških življenjepisov. Znano je, kako je na primer sveti Atanazij Veliki iz preprostega puščavnika svetega Antona izklesal slavnega opata velike redovniške družine, ker je želel, da bi vsi puščavniki zapustili svoje osebne načine samotarskega življenja in se znašli pri skupnem svetem Obhajilu ne samo enkrat na vsaki dve leti, ampak vsaj vsako nedeljo.

Še posebej so občudovanja vredna teološka razmišljanja, ki jih Rožanc vpleta v svoj življenjepis Baraga, ki po mojem odsevajo njegove razgovore s kakšnim dobrim teologom, ki bi mu morda lahko pripisali tudi latinske izreke, ki jih navaja, saj Rožanc ni študiral latinščine.

Tako npr. Baragovemu škofu Edwardu Dominiku Fenwicku pripisuje kritiko tedanje pomanjkljive hierarhično urejene Cerkve (str. 73), ki pozna samo dva sloja: vladajočih duhovnih pastirjev in poslušajoče črede vernikov. To pomanjkljivost je šele več kot 100 let po Baragovi smrti skušal popraviti 2. Vatikanski cerkveni zbor z odloki o odnosu laikov do hierarhije, o diakonatu, ki se lahko podeli starejšim poročenim možem, in o služenju katehistov, ki ga imajo laiki v misijonih, ki bi jim lahko podelili subdiakonat. Novi cerkveni zakonik je potem dodal še celo vrsto služb, ki jih v Cerkvi lahko opravljajo žene (nekdanje diakonise), kakor npr. krščevanje, obhajanje, pokopavanje, pridiganje pri mašah za otroke, itn. Koliko služb bi lahko prevzele pobožne žene v misijonih! Prva leta Baragovega misijonskega delovanja je pri spovedi večkrat morala posredovati Marjana Fisher kot tolmačica. Kaj ni to dejansko bilo spovedovanje laikom?

Istemu škofu Rožanc pripisuje smernice za delo uspešnega pokristjanjevanja Indijancev (str. 74), kot npr. strpnost do njihovega primitivnega verovanja, ki se kaže v dopuščanju, da prinesejo v krščansko vero ves svoj magični svet, naj bo še tako poln angelov, demonov in poganskih obredov; naj tega ne poskuša iztrebiti, ampak prekrstiti in prevzeti; kakor je to napravilo krščanstvo z verstvom Izraelcev Stare zaveze; isto velja tudi za njihovo eshatologijo (str. 97). Tega se Baraga ni držal; šele v današnjih dneh so to metodo oznanjevanja sprejeli npr. salezijanci na Madagaskarju.

Poleg tolikih drugih teoloških razglabljanj Rožanc uporabi priliko, da pokritizira mnenje krščanskih moralistov, po katerih je vsako spolno občevanje med vernimi zakonci umazanija in orgazem greh, kakor to uči sv. Avguštín. To naj bi že Baraga odločno zavrnil (str. 58-61), kakor misli Rožanc. Res pa je, da je šele blagopokojni papež Janez Pavel II. učil, da je vsako spolno občevanje med zakonci, usmerjeno na porajanje otrok, pravo liturgično dejanje, s katerim se časti Boga. Bog ve, kdaj bo ta nauk prodril v teološke priročnike.

II – Kazantzakisov življenjepis sv. Frančiška

Nikos Kazantzakis (1885-1957) je nižjo srednjo šolo pohajal pri frančiškanih v Naxosu, in je najbrž v dobrem spominu nanje objavil leta 1955 svoj leposlovno vrhunski roman o svetem Frančišku z naslovom Božji Ubožec, ki je v slovenskem prevodu izšel pri Mohorjevi, povezani z založbo "Brat Frančišek", leta 2000. Kazantzakis ta življenjepis genialno predstavlja kot dnevnik najožjega Frančiškovega prijatelja in zaupnika brata Leona, ki beleži in ocenjuje vse svetnikove misli in dejanja kot preprost vernik, kar napravi branje te leposlovne umetnine res privlačno.

Kot izredno nadarjen pisatelj si pa Kazantzakis povsem naravno ne more kaj, da ne bi v Frančiškov življenjepis vnašal svoje ideje. Tako, recimo, je prepričan, da se Frančišek ne bi mogel dvigniti do take velike stopnje duhovne ljubezni, če se ne bi prej izpopolnil v telesni ljubezni. »Najvišja vrlina bojujočega se kristjana ni njegova krepost, ampak njegov boj za preobrazbo: da v sebi prebela brezsravnost, nepoštenost, nezvestoba, vso hudobijo v sebi, tako da iz tega nastane krepost« (str. 12). Za primer vzemimo Frančiškovo ljubezen do Klare. Ni res, da je Frančišek ljubil edinole njeno dušo; ljubil je najprej predvsem njeno telo, in je samo po bojih s skušnjavami z Božjo pomočjo dosegel njeno dušo. »In to dušo je ljubil, ne da bi preziral njeno telo in ne da bi se ga kdaj dotaknil« (prav tam). Ljubil ni njenega telesa iz pohotnosti, ampak ker si je domišljjal, da bi morda Bogu bolje služil kot družinski oče, ne kot menih. To pričajo hude telesne skušnjave, zaradi katerih se je gol valjal po snegu, da si ljubezensko vročico malo ohladi, in si je iz snega napravil kip ženske in otroka (str. 188-193).

Ker je pa »ljubezen ena sama in edina, do ženske, do sina, matere, domovine, življenjskega cilja, Boga« je jasno, da »če tu zmagáš«, »si odpreš pot, ki te pripelje k Bogu« (str. 12). Za primer Kazantzakis navaja znani prizor poljuba gobavca: v trenutku poljuba ima Frančišek vizijo Kristusa (str. 77). Iz tega izvaja tudi pridigo asiškega Ubožca sestram klarisam, ko jih bodri, naj si v svojo domišljijo pogosto priključijo satana, ga poljubijo, in tako dosežejo, da se znova spremeni v nadangela. »Zato moramo moliti tudi za satana, moje sestre, da bi mu božja milost naklonila usmiljenje in odpuščanje in se bo vnovič vrnil in postavil v vrste nadangelov« (str. 218). Ne bi trdil, da se take ideje niso širile med origenisti v 2. ali 3. stoletju po Kristusu, vendar sem prepričan, da jih sv. Frančišek nikoli ni širil med klarisami.

Res je tudi, da je asiški Ubožec bil trdno prepričan, da se je polnopravno poročil z "gospo Revščino", in da je ljubezen do te Revščine zahteval od vseh frančiškanov. Da pa je bil tako fanatično zaljubljen v to Revščino, da je bratu Antonu Padovanskemu zažgal dragocen rokopisni učbenik teologije (str. 199), je vendar že malo preveč, saj ga je on sam imenoval za profesorja teologije (glej Pismo Bratu Antonu).

Da bi Frančiškovo fanatično zaverovanost v skrajno Revščino tudi "znanstevno" utemeljil, gre Kazantzakis tako daleč, da jo skuša obrazložiti kot dedno obremenjenost. Po njegovi fantastični rekonstrukciji naj bi že Frančiškova mati Pika kot mlada deklica letala za Petrom Valdom, ustanoviteljem valdeške cerkvene sekte, ki se je h krščanstvu spreobrnil leta 1175, razdal vse svoje premoženje bogatega trgovca ubogim in sklenil, da bo po Kristusovem zgledu zaživel preprosto življenje ubožca in pridigarja. V ta namen si je dal prevesti latinsko Novo zavezo v domači pogovorni jezik. Ta njegov način življenja je potrdil papež Aleksander III na tretjem lateranskem cerkvenem zboru leta 1179, vendar pod pogojem, da si on in njegovi učenci pridobijo za pridiganje dovoljenje od krajevnega škofa. Ker pa takega dovoljenja od bogatih škofov niso vselej mogli dobiti, je papež Lucij III. njihovo gibanje ožigosal za krivoversko. Peter Valdo je bil poročen in imel otroke, in nikjer se ne bere, da bi letal za drugimi ženskami. Toda Kazantzakis se v svoji bujni domišljiji tako razvname, da mu pripisuje nezakonsko dete z gospodično Piko, da bi s tem dokazal, da Frančišek ni bil samo vzgojen k evangelijski revščini od materine strani, ampak da se je v njem pretakala kri Petra Valda, borca za evangelijsko uboštvo, in da je zato tako fanatično branil svojo zaročenko Revščino (str. 32-37; 19-21).

Ta podmena seveda nima no-

bene zgodovinske opore. Iz do- slej najboljšega življenjepisa sv. Frančiška, ki ga je na podlagi mnogih listin in pisanih pripo- vedi iz tiste dobe sestavil Arnal- do Fortini (Nova vita di S. Fran- cesco, Rim 1981, str. 105 -111), razberemo, da je Frančiškov oče Bernardone odšel po poslih na svoje redno letno potovanje v Francijo, ko je mati Pika bila v sedmem mesecu nosečnosti; ko se je vrnil domov, so mu pove- dali, da je novorojeno dete bilo krščeno na ime Janez. On je te- daj zahteval, da se ga poimenuje Franc, ker se je poročil s Piko v Franciji in tam spočel svojega sina. Seveda je ta njegova volja obveljala in malega Janezka so vedno klicali le Franček, po ita- lijansko Frančesko.

*
* *

Romanopiscem so že v starih časih vsi radi dajali licentiam poeticam, svobodo pri nava- janju in opisovanju zgodovin- skih dogodkov, nikoli pa jim ne bi dovolili, da obrekujejo in klevetajo umrle: de mortuis nil nisi bene. Pod vplivom moder- nih političnih diktatur in izna- kaženih ideologij pa leposlovci menijo, da naj bi jim tudi to bilo dovoljeno. Tako katoliška kakor pravoslavna Cerkev sta se temu uradno uprle, ko je Kazantzakis priobčil leta 1955 svoj roman o Kristusovi poslednji skušnjavi, po katerem si je Martin Scorze- se leta 1988 drznil napraviti celo film. Nič posebnega torej, če mi frančiškani odločno zavračamo posmrtno obrekovanje Franči- škove matere, našega ustano- vitelja sv. Frančiška in drugih svetnikov. Stari italijanski pre- govor pravi: »Scherzi con i fanti, ma lasci stare i santi«: zabavaj se s pešaki, toda pusti pri miru svetnike!

p. Bruno Korošak

Herman Potočnik - Noordung (1892-1929)

»Vizionar« Herman Potočnik - Noordung, pisec knjige »Pro- blem vožnje po vesolju«, ki je iz- šla v nemščini leta 1929 v Berlinu, je bil rojen 22. decembra 1892 v Pulju. 2. marca 1893 bil tam tudi krščen (krstni list se nahaja v Dr- žavnem arhivu v Pazinu). Njegov oče Josef Potočnik je kot morna- riški sanitetni oficir in doktor medicine služboval v Pulju. Predniki Hermana Potočnika pa izhajajo po očetu in materi iz okolice Slovenj Gradca.

Hermanov oče Josef je bil rojen leta 1841, je izhajal iz usnjarske družine, ki je pozneje ustanovila tovarno usnja v Slovenj Gradcu. Njegov oče je bil Franz Potočnik (ime se pretežno piše v slovenski obliki). Mati pa je bila Josefa Po- točnik, rojena Woschnagg (Voš- njak v nemški obliki) in je priha- jala iz znane usnjarske družine iz Šoštanja.

O prednikih Hermanove matere vemo več. Prapraded H. Potoč- nika Mattias Kokoschinegg je bil rojen 8. aprila 1744 v Starem trgu pri Slovenj Gradcu. Njego- va žena je bila Marija. V zako- nu se je jima je 7. 11. 1780 rodil sin Franz - praded H. Potočnika. Franz Kokoschinegg (1780-1867) se je v Vitanju poročil z Josefo (1788-1866), hčerko gostilničarja Srabotnika. Po poroki je ostal v Vitanju, kjer je leta 1811 zgradil gostilno, na kateri so še vidne inicialke F. K. 1811.

Nečak Franca Kokošineka Ignaz Kokoschinegg (roj. 10. 7. 1803) je postal duhovnik. Novo mašo je obhajal 10. septembra 1826 na Hriberci v Vitanju.

Zakonca Franz Kokoschinegg in Josefa, rojena Srabotnik, sta ime- la več otrok. Za nas je pomemben Franz Kokoschinegg, Hermanov ded, ki se je rodil v Vitanju (15. 2. 1809- 17. 1. 1880). Po ljudski šoli v Vitanju se je na pobudo župnika Andreja Čebula odločil za celjsko gimnazijo in jo končal z odliko. Po končanih pravnih

študijah je prišel v Slov. Konjice na knežje posestvo. Potem ko je v Celovcu opravil dodatne izpite, je bil imenovan za upravitelja vitanjskega gospostva, katerega lastnik je bil Josef Steinauer. Poročil se je s Camillo Orasch (15. 1. 1817- 18. 3. 1899), ki je bila rojena v Gradcu. V zakonu se jima je rodilo 13 otrok, od katerih jih je preživel le sedem.

Najstarejši sin Gustav (1837) in hči Camilla (1839) sta rojena še v Vitanju. Sin dr. Gustav Kokoschinegg je bil pozneje državni in deželni poslanec in odvetnik v Gradcu. Pod naslovom »Erinnerungen aus meinem Leben« je napisal spomine, ki so ohranjeni v graški univerzitetni knjižnici (dodan je rodovnik).

Drugi sin Josef se je rodil v Mariboru, kamor se je družina l. 1842 preselila iz Vitanja v Maribor, kjer je oče postal upravitelj gospostva - graščine družine Brandis. Leta 1854 je oče Franz Kokoschinegg bil imenovan za predstojnika okrožnega sodišča v Slov. Bistrici. Sin Josef je postal vinski trgovec in mariborski svetnik. Po njem se imenuje Kokošinekov drevored. Sin Heinrich je postal general major avstrijske vojske. Hči Marija, Hermanova mati, se je rodila v Mariboru 7. 2. 1854 (njen boter je stric Josef Kokoschinegg, meščan iz Vitanja) in se leta 1875 poročila z Josefom Potočnikom. Kot že omenjeno je Josef Potočnik služboval v Pulju. V zakonu Marije in Josefa Potočnika so se rodili štirje otroci: sinovi Gustav, Adolf, Herman in hčerka Franzi.

Hermanov oče je umrl v Pulju leta 1894, ko je bil Herman Potočnik star komaj dve leti. Po očetovi smrti se je družina preselila v Maribor, kjer je imela mati več sorodnikov. V Mariboru je Herman Potočnik obiskoval nemško osnovno šolo (podatkov o tem ni na razpolago). Po osnovni šoli pa se je Herman izobraževal na avstrijskih vojaških šolah in postal leta 1913 inženirski poročnik. Naslednje leto je kot strokovnjak za mostove in železniške gradnje moral oditi na fronto. Deloval je

v Galiciji, Srbiji, Bosni in na soški fronti. Ker je zbolel za jetiko, so ga leta 1919 upokojili s stotniškim činom. Po vojni se je vrnil na Dunaj. Med tem pa mu je leta 1918 umrla mati. Ostal je sam in se posvetil študiju. Leta 1922 je absolviral študij in tri leta pozneje postal inženir, specialist za raketno tehniko. Med tem časom je živel pri svojem bratu Adolfu na Dunaju. Popolnoma se je posvetil načrtovanju prodora v vesolje. Njegova knjiga »Das Problem der Befahrung des Weltraums« ga uvršča med pionirje raketne tehnike.

Knjiga je bila l. 1935 prevedena v ruščino, v angleščino pa jo je prevedla angleška vesoljska agencija NASA. Mimo te knjige zagotovo ni mogel iti niti Werner von Braun.

Herman Potočnik je umrl 27. 8. 1929 na Dunaju in bil pokopan na osrednjem mestnem pokopališču. Ker kasneje ni bilo plačevanje grobnine ustrezno urejeno, je bil grob opuščen. Žal! Poleg te znamenite knjige nanj spominjajo še doprsni kip pred mariborsko univerzo, ulici v Gradcu in Ljubljani in spominska soba v Vitanju.

(Zapisal v počastitev Hermana Potočnika ob 115-letnici njegovega rojstva!)

Šiška, november 2007

p. Zdravko Jakop

Saltatio

Ples je tista oblika zabave, ki lahko vsebuje dosti nevarnosti. Te nekateri poznajo in priznajo, medtem ko drugi v plesu ne vidijo ali pa nočejo videti nič slabega. Nekateri v plesu vidijo nevarnosti, toda le za druge, zase pa so prepričani, da jim ples ne more škoditi. Poznati pa moramo človeško naravo oziroma sami sebe.

Razumljivo je, da razlikujemo med plesom in plesom (okolščine marsikaj spremenijo!). Eno je ples, recimo, ples na gostiji med poznanimi ljudmi ali ob kakšnem družinskem praznovanju, ko so ljudje obzirni in se drug do drugega spoštljivo vedejo. Prav tako ne moremo oporekati obrednim plesom ipd.

Današnji plesi, ki prihajajo z različnih koncev sveta in se plešejo v disko klubih in drugih javnih prostorih, dostopnih vsakomur, pa vsebujejo nevarnosti za greh: bolj svobodno obnašanje z osebami drugega spola (mladi mislijo, da so svobodni in si lahko vse dovolijo), glasba, pijača, noč, samotno vračanje domov, način oblačenja - vse to in še kaj drugega je polno nevarnosti. Tega nihče ne more zanikati. Šele ko se vrne v običajen vsakdan, ko se dim in alkohol razkadita, se marsikdo zave, da je šel predaleč - tako kot deklica, ki je rekla fantu, ko jo je vabil na ples: »Raje ne bi šla, ker sem potem tako žalostna!« »...vsake nesramne besede, noše ino šege varji se, da ne zgubiš devištva ino prijaznosti božje. Verh vsiga tega je ples malokdaj brez greha ...« (Slomškovo berilo).

Svetopisemska pripoved o smrti Janeza Krstnika, ko sta zaradi plesa dva zgubila glavo - Janez Krstnik dobesedno in kralj Herod v prenesenem pomenu - nam tudi nekaj pove. Zgodilo se je na zabavi, na kateri je »meso srečno in razdraženo«. Saloma je plesala pred gosti in v to »mlado kačo« so upirali oči tudi častilci pravega Boga. In kralj je ob tem plesu zgubil glavo, ko je doživel vrh poltenega veselja. To pa je imelo za posledico, da je ta večer morala pasti še ena glava, glava Janeza Krstnika (prim. Francois Mauriac, Jezusovo življenje, str. 69-70). To pa najbrž nista bili zadnji glavi, ki sta padli zaradi plesa.

»Previdnost je upravičena, saj je 'razgret in sproščen' človek veliko manj preudaren in bolj pod vplivom okolja ali trenutnih želja, zlasti na področju spolne sle« (dr. Jože Ramovš, Sto domačih zdravil za dušo in telo). Previd-

nost je torej potrebna, saj je mati modrosti. Težko bi sicer razumeli svetnika Janeza Vianeya, ki se je dvajset let boril proti plesu in naposled zmagal. Za borbo je gotovo imel tehtne razloge.

Duhovniku ni dovoljeno hoditi na ples, v gledališča, kjer predstavljajo ali pojo' opolzke stvari, v kinomatograf, vobče k javnim prireditvam, ki se za duhovnika ne spodobijo ali kjer bi njegova navzočnost vzbujala pohujšanje« (Fr. Ušeničnik, Pastoralno bogoslovje, str. 22 in 317). Pomisliti moramo na nevarnost zase in za pohujšanje, ki ga dajemo ali pa se navadimo in ga prevzamemo. (Pred leti je neki redovnik, pa ne OFM, na neki gostiji plesal, pa se je zgodilo, da je kmalu plesal na svoji ohceti. Kako zdaj pleše, mi ni znano.) Resno vprašanje pa je, kako naj duhovnik stopi pred vernike in jim pridiga, če je prej z njimi plesal. Ga bodo vzeli resno? Mu bodo verjeli? Kaj bodo bolje ocenili: njegov ples ali pridigo?

Šiška, oktober 2007

p. Zdravko

Evharistični post

Kljub jasnim določilom Cerkve vnašajo nekateri dvom v razumevanje pomena in potrebnosti evharističnega posta. Nekateri sledijo onim, ki glede tega grede lažjo pot in si po svoje razlagajo (sami sebi dajejo spreglede) in prilagajajo zapovedi Cerkve. Nekoč je veljalo: prejemnik svetega obhajila mora biti tešč, spodobno oblečen in telesno čist. Za vredno sv. obhajilo je treba, da je prejemnik v stanju posvečujoče milosti. Spodobnost in spoštovanje do najsvetejšega zakramenta zahteva, da prejemamo sv. obhajilo na tešče. Že v prvi krščanski dobi je bila navada, da so uživali sv. evharistijo na tešče. Sv. Avguštín piše: Po vsem svetu je navada, da najsvetejši zakrament prejemamo tešč. Sinoda v Hiponu (l.

393, kan. 32) pa ukazuje, da se mora sv. obhajilo prejemati na tešče, razen na veliki četrtek.

V srednjem veku je bila celo navada in tudi zapoved, da so verniki, tudi če niso prejeli sv. obhajila, iz spoštovanja do sv. daritve prihajali tešč v cerkev. Spoštovanje do sv. evharistije narekuje, da mine nekaj ur med časom, ko smo jedli ali pili, in obhajilom (prim. Dr. Fr. Ušeničnik, Pastoralno bogoslovje, str. 145-146). (»Ko boš držal Boga v rokah - mislil je na spremenjenje - povej mu ...«). Tako je Plečnik prosil svojega brata Andreja. Na prvi petek mi je neka skoraj sto let stara in zelo pobožna mati rekla: »Gledam Vaše roke, ki so mi prinesle sveto obhajilo!« Kakšna spoštljivost do evharistije in duhovnika. Spomnil sem se na p. Martina Perca, ki je večkrat poudaril: Če pade spoštovanje do evharistije, pade tudi do duhovnika in obratno!

Kot je znano, je bil evharistični post omiljen, ne pa odpravljen. Omiljen zato, da ga lažje brez večjih težav držimo. Seveda ne bomo panični, če se kdaj nehote zmotimo, ali če ura ni točna, ali če moramo iznenada vskočiti za maševanje ipd. Ni pa prav, če smo hote in nepotrebno laksni in površni, saj evharistija ni opravek poleg opravkov. Razumljivo je, da tistega, ki ne bo prostovoljno držal posta, ne bomo mogli prepričati o pomenu evharističnega posta, ki je predvsem v naslednjem: spoštovanje evharistije, razločevanje telesne in duhovne hrane in zunanji izraz naše priprave na daritev sv. maše. Če sami ne bomo spoštovali zapovedi Cerkve, potem bomo težko, če sploh bomo, navajali mladino k temu. Otroci prejemajo obhajilo brez vsake priprave, zato tudi učinkov ni.

Sedanji veljavni Zakonik cerkvenega prava glede evharističnega posta pravi: »Kdor bo prejel presveto evharistijo, naj se vsaj eno uro pred obhajilom zdrži vsakršne hrane in pijače, izvzeta je samo voda in zdravilo ... Duhovnik, ki isti dan mašuje dvakrat ali trikrat, sme nekaj zaužiti pred

drugim in tretjem opravičilo, čeprav je vmes manj kot ena ura« (kan. 919, 1, 2).

Šiška, oktober 2007

p. Zdravko

Slovenski frančiškani in čebele

Slovar simbolov nam na enkrat način predstavlja čebelo. »Pridna, organizirana, disciplinirana, neutrudna, med nešteti vrstnicami živeča čebela bi bila le nekaj takšnega kot mravlja, torej simbol množic, podrejenih neogibni usodi - človeku ali Bogu - če ne bi poleg vsega tega imela kril, če ne bi brenčala in če ne bi sublimirala občutljivega cvetnega vonja v nesmrtni med. To zadošča, da je njena simbolika ne le posvetna, marveč »še pridvignjena (privzdignjena?) na visoko duhovno raven. Čebele delavke v panju, šumeči hiši, ki jo raje primerjamo z veselo delavnico kot z mračno tovarno, zagotavljajo večnost vrste, vsaka posebej pa kot animatorka veselja med zemljo in nebom simbolizira življenjsko načelo in materializira dušo. Prav zaradi tega dvojnega vidika - kolektivnega in individualnega, posvetnega in duhovnega - je simbolični kompleks čebele tako bogat povsod, kjer se izpričuje. »

Klemen Aleksandrijski v komentarju svetopisemskih pregovorov: »Pojdi k čebeli, lenuh, poglej njena pota in postani moder!« dodaja: »Kajti čebela obdela cel travnik, da pride do kaplje medu. - Posnemajte razumnost čebel, svetuje Teolept Filadelfijski in daje čebele za zgled duhovnega življenja v samostanskih skupnostih. »

Frančiškani so pribežali v Novo mesto pred Turki iz Bosne preko Treh far, Gradca in Podzemlja leta 1469 in postavili sedanji samostan ob Krki leta 1472. Preko dušnopastirskega dela, šolstva, zdravstva, sadjarstva in čebelarstva so frančiškani vtisnili sledove v preteklosti Novega mesta.

Marsikaj se je ohranilo tudi v samostanski kroniki, če že kje drugje ne. Za stoletno obdobje naj navedem sledeče: « Knjiga Čebelarstvo stane 2.450.-din - je poravnano (27.07.1959). Dobili opomin, da napravimo prijavo za prodajo medu (26.04. 1958). Letos so čebele več nanosile (02.06.1953). 22. septembra 1951 pregledal predsednik novomeškega čebelarstva društva gospod Vales, kam se naj prestavi naš čebelnjak s spodnjega vrta, ker leži prenizko in padajo čebele nazaj s pate v Krko. Bil je za prostor, kjer je nov čebelnjak sedaj zraven cvetličnjaka. » - Žal danes le-tega ni več, spodrinila ga je garaža! Ljubiteljev čebel oziroma čebelarje ali oskrbnike samostanskega panja še težje najdemo kot panje. Redki so, ki so s čebelarjenjem tako uspešno zasloveli, da so jim ob smrti zapisali poklic čebelarja. Večina bratov ali patrov ima poleg osnovnega tudi večkrat zapisanega opravila sem ter tja še dodatek » rad je imel živali - čebele, ukvarjal se »se ob svojem delu (kuhar) tudi s čebelami...itd.« Samostansko čebelarstvo ob Krki je zagotovo zaznamoval brat Herkulan (Karel) Blazic vse od prihoda v Novo mesto leta 1927 pa vse do smrti 23.09.1949. Rodil se je 3. novembra 1867 v Opatjem selu, vstopil v frančiškanski red 1869 in napravil slovesne zaobljube leta 1910. Njegova služba je bila povsod kuharstvo in čebelarstvo. Čebelarjenja se je oprijel tudi brat Danijel (Alojz) Knific, zborovodja, organist, vrtnar, kletar in čebelar. Rodil se je 2. februarja 1911 v Trbojah in 20. oktobra 1947 vstopil v frančiškanski red v Novem mestu. Umril je v novomeškem samostanu 9. januarja 1991. V času brata Danijela je nekaj časa imel opravka s čebelami verjetno kot pomočnik P. Otokarja (Jože) Drnovščka (1913 - 1967), ki je prišel iz Ljubljane - Viča. Kronist je zapisal: » P. Otokar 30.06. 1965 peljal čebele na pašo (Kamenje).« Zadnji čebelar v zgodovini novomeškega samostana pa je bil P. Peter Lavrih (1953), gvardijan in župnik (1983 - 1994). Sodeloval in učil se je od

novomeških čebelarjev, zlasti Jožeta Volčjaka in Vilka Kirna. Čebele so vozili na pašo v Cwernik na repico (Hrvaška) ter v Liko na reso v jeseni. Ob volitvi novega dekana novomeške dekanije je pri volivcih celo lobiral s kozarčkom medu, če bi mu volivci namenili glas. Dobil je nekaj glasov, a kaj, ko sam ni imel pogojev, to je, ni bil že pet let župnik. Volivci so se pa le sladkali z medom! Ustvaril si je celo nalepko za med z upodobitvijo Jakčevega samostana ter maksimo Si sapis, sis apis - Bodi moder kot čebela. Kloštrski med Frančiškanski samostan Novo mesto.

Med znamenite frančiškane v Sloveniji zagotovo sodi brat Donat (Valentin) Jug, čebelar in sadjar, rojen 3. maja 1879 v Doblarju na Goriškem, umrl 3. marca 1952 na Brezjah na Gorenjskem. Bil je čebelarski strokovnjak in je s svojimi jedrnatimi in poljudnimi članki dolgo vrsto let zakladal Slovenskega čebelarja in z njimi pripomogel k slovenskemu čebelarskemu napredku. Napisal je odlično knjigo Praktični čebelar, ki jo je leta 1934 izdalo Slovensko čebelarsko društvo.

Od brata Donata se je čebelarstva nalezal tudi p. Bogdan (Jože) Markelj (1896 - 1971), ki je gojil ljubezen do cvetic in živali - zlasti čebel ter skrbel za samostanske čebele na Brezjah. Brat Kamil (Valentin) Kravnsnik (1897-1975) je od pokojnega patra Bogdana Marklja prevzel skrb za samostanske čebele na Brezjah. Bil je aktivni član čebelarskega društva v Radovljici. » Za otroke, bolnike in ostarele sem imel vselej dovolj medu; razdelil sem jim ga zastonj » je rad povedal starosta frančiškanskih čebelarjev p. Ildefonz (Joze) Langerholz (1909 - 1987). Na vsako novo službeno mesto so ga vedno spremljale tudi čebele, s katerimi je imel nemalokrat težave, saj mu je npr. pri Novi Štifti na Dolenjskem medved razdejal čebelnjak, v Dobovi pa mu je čebelnjak odnesla narasla Sava na Hrvaško.

V knjigi pokojnih za 11. avgust 1987 beremo: »V bolnici na Slivni-

škem Pohorju je preminil iz mariborske samostanske družine: P. Ildefonz (Joze) Langerholz iz Beljaka. Po zgledu sv. Frančiška je gojil veliko ljubezen do bližnjega in do narave. Bil je odličen čebelar in gospodar. Kot duhovnik brez madeža je deloval kot kaplan in župnik do dne, ko mu je pljučni rak vzel življenje. Star je bil 78 let, Bogu je v serafinskem redu služil 62 let, duhovnik je bil 54 let. Pokopan je bil 13. avgusta pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. »

Med našimi rojaki v Ameriki v Lemontu je bil izvrsten čebelar in gospodar p. Kapistran (Franc) Ferlin (r. Zagradec na Dol. 1870 - 1954 Lemont Amerika). Včasih je imel 51 panjev, nazadnje jih je imel se 30. Bil je tudi praktičen čebelar. Sam si je napravil posebno pripravo za kuhanje voska in svojevrsten pitalnik. Dopisoval je tudi v Slovenskega čebelarja. Zelo rad se je pohvalil, da so bile čebele marsikatero leto dober vir dohodkov lemontskega samostana. Pa se to: Ne smemo pozabiti, da je poleg brezjanske kraljice prinesel s seboj v Lemont čez morje tudi dve slovenski kraljici - matici, s katerima je začel svojo prvo ameriško naselbino.

Je se kaj živih frančiškanskih čebelarjev? Na Brezjah poleg mnogih opravil ljubezen čebelam poklanja brat Leon (Cvetko) Rupnik (1932), na Sveti gori pri Gorici, a še preje v Nazarjah v Savinjski dolini, čebelari p. Bernard (Jože) Goličnik (1953) doma iz Šmihela nad Mozirjem.

Naj zaključim z besedami že pokojnega čebelarja patra Ildefonza Langerholza: » V naravi zaznavam božjo sled. To je moje vsakdanje bogoslovje - in čebela, njeno delo in življenje. V dobrih ljudeh zaznavam Boga. Najprej moramo biti ljudje, potem kristjani. Najprej mora biti človekovo srce na pravem mestu, odprto za vsakogar. Potem šele si lahko vesel in srečen Frančiškov brat in prijatelj ljudi.«

p. Felician Pevec

Priporočajmo se škofu Baragu!

Škof Jamnik na Baragovih dnevih v mestu Sault Ste. Marie

Letošnji Baragovi dnevi so bili od 29. do 30. septembra v mestu Sault Ste. Marie v ameriški državi Michigan, ki je s svojim zgornjim delom zagazdana med tri velika jezera: Huronsko, Michigansko in Veliko jezero, samo mesto Sault Ste. Marie pa je ob prehodu Velikega v Huronsko jezero.

Mesto je bilo tudi prvi sedež Baragove škofije, ki je bila ustanovljena pred 150 leti, in sicer 9. januarja 1857, v maju 1866 pa so sedež škofije prestavili v Marquette, ki leži približno na sredini škofije in je bolj dostopno po vodi kot tudi po cesti in železnici. Kraj je dobil ime po najbolj znanem jezuitskem misijonarju iz 17. stoletja Marquetteu.

Molimo za Baragovo beatifikacijo!

Udeležba na dnevih je bila zelo številna. Poleg domačinov smo prišli Slovenci iz Hamiltona, Chicaga, Milwaukeeja, Dulutha, Indianapolisa, Connecticuta, Wisconsin, Clevelanda, Toronta in iz drugih krajev. Ker so tukaj razdalje precejšnje, je večina potovala ves dan. Ko smo se namestili, smo se zbrali v cerkvi sv. Jožefa pri maši. Somaševanje je vodil ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik ob navzočnosti domačega škofa A. K. Sampla in nekaterih duhovnikov. Maša je bila v slovenskem jeziku in prav tako tudi ljudsko petje. Cerkev je bila polna kot le redkokdaj. Škof Jamnik je pri homiliji poudaril, da je 150. obletnica ustanovitve škofije priložnost, da se še posebej zazremo v svetniško poslanstvo škofa Baraga in molimo za njegovo čimprejšnjo beatifikacijo. Baraga je bil poln zaupanja v Boga, bil je človek molitve ter velik častilec evharistije in Božje Matere Marije. Prav to mu je dajalo moči, da je v vsakem človeku skušal odkrivati božjo podobo, tudi v vseh tistih, ki so mu nasprotovali in ga ovirali pri njegovem misijonskem delu. Vdano je prenašal trpljenje in ga da-

Škof Anton Jamnik mašuje na Baragovih dnevih (foto: Tom Buchko)

gram so popestrili še najmlajši člani skupine s pristrčno pesmico.

V nedeljo so nam v cerkvi sv. Jožefa članice pripravile dober zajtrk, potem pa smo se odpravili na dopoldanski izlet na otok Sugar Island, kjer je Baraga leta 1856 zgradil cerkev Holy Angels in je še sedaj v uporabi. Zanj skrbi ena od bližnjih družin. V cerkvi smo lahko videli oblačila, ki jih je uporabljal škof Friderik Baraga, predstavili pa so tudi njegovo delo in položaj prebivalcev otoka, ki je dobil ime po tod bogatih gozdovih javorja, iz katerega so že Indijanci pridobivali sladko tekočino, iz katere so pridelovali sladkor. Pridružila sta se nam tudi škofa Jamnik in Sample in preizkusila zven zvonca, ki je dolga leta valil domačine k bogoslužju.

Nedeljsko bogoslužje smo obhajali v prvotni stolnici Holy Name of Mary v mestu Sault Ste. Marie. Prva cerkev je bila na tem mestu zgrajena že leta 1868. Leta 1857 pa je postala prva stolnica, ko je Vatikan postavil Friderika Barago za prvega škofa škofije Sault Ste. Marie. Zdajšnja cerkev je iz leta 1880, nazadnje je bila obnovljena leta 1996 v lepem slikovitem neogotskem slogu.

Slovenijo, da si ogleda tudi Baragov rojstni kraj. Živimo v času velikih sprememb in prav v teh časih moramo biti Kristusove priče.

Nato je v jeziku domorodcev spregovoril Aaron Paymen, voditelj indijanskega plemena Chippewa. Povedal je, da ima po mami celo slovenske korenine. F. Baraga je Indijancem pomagal, da so ne le postali kristjani, ampak da so se civilizirali in si tako pridobili možnost, da se pri državi zavzamejo za svoje lastninske pravice. Z državo Michigan se ravno v teh dneh pogajajo, da bi jim pravice do lastne zemlje iz leta 1857 podaljšali. Ker Indijancem ni bilo lahko sprejeti katoliške vere, ker so imeli svoja verovanja, so mnogi ohranili oboje. Poudaril pa je veselje, da imajo v župniji patra Johna Hascalla, ki mašuje tudi v njihovem jeziku.

Škof James H. Garland je predstavil letno poročilo in poudaril, da je bil leta 1998 končan postopek priprave glavnih dokumentov za beatifikacijo F. Baraga. Poslani so bili v Rim, sedaj pa je potrebno moliti in potrpežljivo čakati, da se postopek konča. Nato je gospa Elizabeth Deleone, ki je bila glavna organizatorica Baragovih dnevov in izdaja dvakrat

Družina, 14. 10. 2007

Naše bogastvo

Simpozij o Mariji Pomagaj na Brezjah

V soboto, 10. novembra, se je s simpozijem v okviru že tradicionalnih »brezjanskih pogovorov« na Brezjah nadaljevalo obhajanje 100-letnice kronanja milostne podobe Marije Pomagaj.

Organizatorji so bili Mednarodna marijanska papeška akademija, Frančiškanski marijanski center Slovenija, Inštitut Antona Trstenjaka Ljubljana in Gorenjski muzej Kranj. Dlje traja joče praznovanje njej na čast pa se bo končalo na praznik, 8. decembra.

Po uvodni glasbeni točki sopranistke prof. Pije Brodnik in organistke Irene Zajec je številne zbrane – med njimi častne goste, nuncija Santosa Abrila y Castellója, provinciala slovenskih frančiškanov p. Viktorja Papeža in podžupana občine Radovljica Jožeta Rebca – v imenu soorganizatorja Gorenjskega muzeja pozdravila njegova direktorica, hkrati povezovalka programa, mag. Barbara Ravnik Toman. Udeležencem srečanja na akademski ravni je gvardijan in rektor bazilike p. Silvin Krajnc zaželel uspešno delo. »Naj njen neskončno nežen pogled, ki zre z milostne podobe, ko v rokah drži z vso ljubeznijo svojega Sina Jezusa in z njim vse nas, svoje otroke, pripomore, da bo brezjansko svetišče postalo zares močno središče krščanskega življenja,« pa je bila nuncijeva želja ob slovesnem odprtju brezjanskega delovnega srečanja.

Bogastvo Marijinega sporočila z Brezij so v nadaljevanju razgrnila izbrana predavanja prof. dr. Antona Štruklja z naslovom »Marija Pomagaj na Brezjah – ob stoletnici kro-

nanja brezjanske Kraljice«, prof. dr. Bogdana Dolenca »Marija – podoba, vzornica in Mati Cerkev«, s. Tončke Krajnik HKL »Srečanje z Marijo Pomagaj – Bogu v čast in Mariji v zahvalo«, akademika dr. Jožeta Mlinariča »Kartuzijana Filipa Žičkega Marijino življenje« in za konec še posebej pričevalna in pomenljiva diaprojekcija »Marija Pomagaj ob 100-letnici kronanja« direktorja Muzeja novejšje zgodovine Jožeta Dežmana.

»V neizmerni hvaležnosti do Marije Pomagaj na Brezjah je nastala njegova meditacija,« je v odsotnosti avtorja – ta je sodeloval pri odkritju novega povojnega grobišča – še posebej poudaril p. dr. Leopold Grčar. Dežman pa mu je že v pripravi zaupal: »Kaj znajo vse narediti drugi narodi za svojo, čeprav majhno božjo pot. Ovrednotiti, kar se je dogajalo v preteklosti. Slovenski človek pa se še vedno vse preveč zazira v tuji blišč oziroma se premalo zave da, kako se je Bog sklonil k njemu in mu odstrnil brezmejne globine svojega usmiljenja.« Slovenska mati pred podobo brezjanske Marije v taboriščni kapeli v Vetrinju, ko žaluje za svojim domom in pobitimi sinovi, je namreč naša danost. Slovenci smo z Marijino pomočjo zmogli preseči in prestat neizmerno trpljenje na način, ki je zbujal veliko čudenje in občudovanje celo pri tujih ljudeh. Tako je mogel p. Grčar, duša tokratnega srečanja, končno izreči sklepno misel: »Če bi drugi narodi imeli takšno bogastvo, kot ga ima slovenski na Brezjah, bi naredili vse, da bi se globoka vernost in kultura zlili v en sam hvalospev k troedinemu Bogu po Mariji.«

JOŽE POTRPIN

Družina, 18. 11. 2007

Brezjanska romarska kultura

Že od davnih časov občuti človek, vpet v različne življenjske situacije in probleme, posebno duhovno potrebo, ki ga žene k svetim krajem. Tu se želi razbremeniti ali najti izhod iz stiske, prosi za srečen izid določene situacije ali izraža zahteva za srečen potek preteklih dogodkov. Potovanje k svetim krajem je romanje, ki ima lahko najrazličnejše oblike in lahko traja daljši ali krajši čas. Slovenija ima mnoge romarske kraje, med katerimi so gotovo najpomembnejše Brezje, ki so bile pred leti po sklepu slovenske škofske konference povzdignjene v narodno svetišče. Še pred tem imenovanjem, leta 1988, pa je papež Janez Pavel II. podaril cerkvi častni naslov manjša bazilika.

V petek, 26. oktobra, je v dvorani frančiškanskega samostana potekalo predavanje, ki ga je organiziralo Društvo sv. Jakoba. Zgodovinar prof. Jože Dežman, ki je dober poznavalec brezjanske romarske kulture, je v svojem predavanju povzel zgodovino romarskega dogajanja od začetkov, tj. je od leta 1880, ko so k podružnični cerkvi sv. Vida na Brezjah prizidali Marijino kapelico, pa do današnjih časov. Pravi začetek romanja pa predstavlja čudežna ozdravitev v letu 1863. Ta dogodek je usmeril slovenske romarje na Brezje v takem številu, da so leta 1900 morali postaviti novo cerkev, v katero je bila vključena tudi Marijina kapelica. Vodstvo cerkve in sploh vsa duhovna oskrba so prevzeli slovenski frančiškani, ki so ob novi cerkvi zgradili samostan.

Z ureditvijo nove cerkve in samostana se je pomen Brezj iz leta v leto povečeval in počasi prevzel osrednjo vlogo med slovenskimi romarskimi kraji. V svoji 200-letni

zgodovini so bile Brezje priča neštetim individualnim in skupinskim obiskom in dogodkom, pa tudi mnogim uslišanjem, vrnitvi miru v družine in podobno. Posebno vlogo pa so imele takoj po drugi svetovni vojni, ko je oblast s pomočjo svojih institucij in organov skušala onemogočiti romanja na Brezje. V ta namen je izdala mnoge upravne sklepe, kot npr. prepoved zbiranja. Preprečevala je potovanja romarjev z vlakom, ki na Brezjah ni ustavljal, postavljala cestne zapore, s katerimi je romarje prisilila k potovanju po strmih gozdnih stezah. Takratna oblast pa je izvajala tudi zaplembe romarskih denarnih nabirk.

Med leti 1958 do 1997 je Brezje obiskalo povprečno 186.500 romarjev na leto. V zadnjem desetletju pa se je to število povečalo na okrog 400-500.000 na leto, s čimer se po številu obiska kosajo s Postojnsko jamo. Brezje so predvsem individualni romarski cilj, ki ga obiskujejo zlasti slovenski romarji.

Romarji na Brezjah puščajo različna pričevanja o svojem odnosu do Marije, ki predstavljajo dragoceno kulturnozgodovinsko gradivo. To gradivo hrani in vzdržuje frančiškanski samostan. Tisoče romarjev je svoje želje ali sporočilo izrazilo v pisani besedi ali podobah, ki so obešene po stenah bazilike, predvsem v bližini Marijine kapelice. Glede na to, da je teh sporočil zelo veliko, jih redno zamenjujejo. Stara sporočila se shranijo, nova pa za nekaj časa namestijo na ogled. Nešteto sporočil Mariji Pomagaj pa ostane le v mislih ali v izrečni besedi.

Po drugi svetovni vojni so na-

stale romarske knjige, ki vsebujejo podpise, prošnje in zahvale romarjev. Iz teh zapisov je razviden odnos romarjev do družine in župnije kot tudi do narodne in svetovne skupnosti. V teh knjigah so tudi avtorski pesniški zapisi. Večina teh zapisov pa se seveda nanaša na vero, odnos do Marije in transcendence.

Vsa ta sporočila na votivih (podobah), zidovih in v romarskih knjigah so izjemna v slovenskem okolju, saj so gradivo za zgodovinarje, slaviste, sociologe, antropologe, religiozologe in teologe. Ta bogata brezjanska dediščina je zbrana in s tem dostopna javnosti v knjigi *Mariji. Gradivo* je zbral in uredil prof. Jože Dežman. Mnoga zgodovinska in druga dejstva o Brezjah pa so objavljena v *Brezjanskem zborniku 2000*, ki je uvrščen v zbirko Gorenjski kraji in ljudje, ki jo izdaja Gorenjski muzej v Kranju.

Predavatelj je posebej opozoril, da postajajo Brezje duhovno in terapevtsko središče, pri čemer marsikaj še ni na ustreznih ravni. Po mnenju prof. Dežmana bi bilo potrebno Brezje po vzoru Maria Zella, Marije Bistrice ali Višarj veliko bolj načrtno razvijati kot romarski kraj, za kar so odgovorni vsi: od lokalne skupnosti do vodstva slovenske Cerkve in frančiškanov. Potrebno bi bilo zagotoviti še več kakovostne duhovne ponudbe oz. oblikovati nek večji duhovni center, ki bi imel sloves tudi v širšem prostoru. Tudi Turistično društvo se bo moralo v prihodnosti bolj usposobiti za organizacijo oziroma koordinacijo verskih in drugih prireditev po vzgledu tovrstnih romarskih krajev drugje po svetu, npr. v Lurdu ali Paray-le-Monialu.

Po predavanju je sledil živahen pogovor. Na koncu pa sta predsednica Društva sv. Jakoba prof. Marjeta Humar in članica upravnega odbora dr. Andreja Eržen povabili prisotne in druge Kamničane na naslednja predavanja in prireditve. Prof. Marjeta Humar je napovedala, da bo Društvo sv. Jakoba v sezoni 2007-08 pripravilo več predavanj kamniških strokovnjakov ali v Sloveniji znanih osebnosti o kamniških, slovenskih ali občečloveških temah, z različnimi prireditvami pa bo počastilo pomembne Kamničane (sv. Elizabeto iz rodu Andeških grofov, etnologa Toneta Cevca, pesnika Franceta Balantiča, glasbenike Hribarje, skladatelja in zborovodjo Sama Vremšaka, mekinjske klarise idr.).

V tem mesecu bo Društvo sv. Jakoba še posebej dejavno v petek, 23. novembra, bo ob 18.30 v okviru rednih večerov v dvorani frančiškanskega samostana nastopil pripovednik, dramatik in publicist Zorko Simčič, ki letos praznuje 85. letnico. Večji del življenja je preživel kot izgnanec v Argentini, zadnja leta pa živi v Sloveniji, kamor si je vseskozi želel. Predstavil bo svoj pogled na Slovenijo, kot so jo sanjali argentinski Slovenci, in na resnično Slovenijo ter seveda svoje pisateljsko in publicistično delo.

Dr. Andreja Eržen pa je napovedala, da bo v nedeljo, 25. novembra, ob 18. uri ob zaključku leta sv. Elizabete v frančiškanski cerkvi v Kamniku izvedena Kantata o sv. Elizabeti, s katero bodo ob sodelovanju štirih zborov iz Slovenije predstavili življenje in delo sv. Elizabete Ogrske, ki je bila iz rodu grofov Andeških - ustanoviteljica Kamnika.

JANEZ HUMAR

Kamniški občan, št. 20, 2007

■ BREZJE

Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00 in
533 88 61
fax: (04) 533 88 66

*Za pos. brate namesto 00:
03 - Rafko; 18 - Silvin;
21 - Polikarp; 22 - Štefan;
24 - Leopold; 25 - Bogdan;
26 - Herman; 27 - Peter;
28 - Miroslav*

■ KAMNIK

Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50

*Za pos. brate namesto 0:
3 - Boris; 5 - Milan
6 - Pashal; 7 - Ernest*

■ KOPER

Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (05) 627 33 22

■ LJUBLJANA-CENTER

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13

■ PROVINCIALAT

tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel. in fax: (01) 436 87 81

■ LJUBLJANA-ŠIŠKA

Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99

*Za pos. brate namesto 70:
75 - Zdravko; 80 - Mari;
81 - Bogdan; 37 - Jernej*

■ LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo

Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53

*Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hireonim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat*

■ SESTRE KLARISE

Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ MARIBOR

Vita Kraigherja 2
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12

*Za pos. brate namesto 00:
13 - Janez; 14 - Bogoljub;
15 - Franci; 16 - Lavrencij;
17 - Tilen; 18 - Kuhinja;
19 - Franci*

■ MOŠNJE

Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ NAZARJE

Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 1753

■ SESTRE KLARISE

Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ NOVA GORICA

Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51

*Za pos. brate namesto 0:
2 - Krizostom; 3 - David;
4 - Andrej; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno*

■ NOVA ŠTIFTA

Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44

■ NOVO MESTO

Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79

*Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter*

■ STRUNJAN

Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48

■ PROVINCIALNA HIŠA

Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ SVETA GORA

Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38

*Za pos. brate namesto 20:
22 - Bernard; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 33 - Vili; 30 - Miha*

■ SVETA TROJICA

Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56

■ AVSTRALIJA

ADELAIDE

Holy Family Slovenian Mission

51 Young Avenue
AU - WEST HIND-
MARSH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

MELBOURNE

SS. Cyril and Methodius Slovenian Mission

19 A'Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

SYDNEY

St. Raphael Slovenian Mission

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ AVSTRIJA

P. Bertrand Kotnik

Klosterstrasse 2
AT - 9100 VÖLKER-
MARKT / VELIKOVEC
tel.: 0043 (4232) 38 960

■ BENIN

P. Pepi Lebreht

Fraternité franciscaine

B. P. 280
BJ - NATITINGOU
tel.: 00 229 677 20 06

■ CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ FRANCOSKA GVAJANA

P. Hugo A. Delčnjak

Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane francaise

■ ITALIA

P. Robert Bahčič

Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

■ ZDA

JOHNSTOWN

St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JONSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

LEMONT

St. Mary's Friary

14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
fax: 001 (630) 257 85 59
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 6432
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

Slovensko versko središče

tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

NEW YORK

St. Cyril's Friary

62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

provincialat: provincialat.ofm@rkc.si
prokuratura: prokuratura.ofm@rkc.si
komisariat: komisariat@rkc.si

Bežigrad: zupnijski.urad@siol.net

Nadoba: nadoba.ofm@rkc.si

Nova Štifa: novastifta@siol.net

Vič: zu-sv.antona.pad@siol.net

Založba BF: zbf@rkc.si

Generalna kurija: http://www.ofm.org

e-mail: [ime]@ofm.org

[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr.
mingen, segcen, formgen, missgen, econ-
gen, pax, acta, kmartzall ipd.)

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si

Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si

Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si

Andrej Turšič - tursic.andrej@gmail.com

Andrej Vovk - andrej.vovk.ofm@rkc.si

Anton Jerman - anton.jerman@email.si

Bernard Goličnik - bernard.golicnik@rkc.si

Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com

Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net

Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si

Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si

Boris Markež - boris.markez@rkc.si

Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si

C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si

Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com

Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si

darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net

Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si

Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si

Filip Rupnik - filipr@pacific.net.au

Franci Kovše - franc.kovse@siol.net

Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si

Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com

Janez Papa - janez.papa@rkc.si

Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com

Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si

Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net

Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si

Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si

Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net

Marijan Cvitak - marijan.cvitak@amis.net

Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si

Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si

Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net

Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si

Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si

Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si

Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si

Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net

Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si

Peter Lavrih - peter.peter@rkc.si

Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si

Rafko Slejko - rafafs@libero.it

Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si

guardianus@ofm.org

Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si

Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si

Stane Zore - stane.zore@rkc.si

Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si

Tadej Strehovec - tadejstrehovec@hotmail.com

Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si

Tomaž Grom - tomaz.grom@gmail.com

Tomaž Hočevár - tomaz.hocevar@rkc.si

Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si

Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au

Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com

Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si

Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si

